TIMIȘOARA, CAPITALA EUROPEANĂ A CULTURII

Omul se naște o singură dată în viață. O Țară se naște de mai multe ori. Ultima dată, România s-a născut în decembrie '89 la Timișoara. Nu s-a născut din stâncă, ci din cenușa și sângele martirilor timișoreni. Și astăzi trandafirii din Timișoara sunt roșii, căci se hrănesc încă din sângele cald al martirilor. Tot aici au lăstărit primii muguri ai democrației românești.

Atribuirea titlului onorific de „Capitală Culturală Europeană" acestei cetăți înseamnă pentru locuitorii ei o floare a recunoștinței dăruită martirilor din decembrie 1989. Acești martiri au visat și au luptat pentru ca România să-și recapete locul pe harta Europei. Cred că Europa merită să aibă o Capitală Culturală întemeiată de martiri.

Vineri, 17 februarie a.c. are loc deschiderea oficială a manifestărilor culturale consacrate acestui eveniment important din viața orașului și a județului nostru.

În contextul manifestărilor consacrate Capitalei Europene a Culturii, mitropolia noastră organizează, în perioada 31 august – 3 septembrie, întâlnirea internațională a tinerilor ortodocși, la care vor participa 3500-4000 de tineri din țară și de peste hotare, cărora dorim să le prezentăm istoria, cultura și spiritualitatea Banatului.

Nădăjduind că toți cei implicați în organizarea manifestărilor din Timișoara vor promova valorile culturii bănățene, rugăm pe bunul Dumnezeu să binecuvinteze orașul și județul nostru, să dăruiască celor implicați în aceste evenimente și oaspeților care vor veni din țară și de peste hotare , bucurie și pace, lumină și har întru cultivarea comuniunii de iubire, a respectului și a prieteniei între oameni și popoare.

† IOAN,
Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului

RAPORT GENERAL DE ACTIVITATE AL SECȚIILOR CONSILIULUI EPARHIAL PE ANUL 2022

Anul 2022 a început cu starea de pandemie, preoții și credincioșii fiind confruntați cu problemele cauzate de răspândirea Covid-19 și cu restricțiile impuse de către autorități. În luna ianuarie au fost înregistrate, de altfel, peste 40.000 de îmbolnăviri cu Sars-Cov 2, ridicarea stării de alertă fiind hotărâtă de Guvern la data de 9 martie 2022.

De-a lungul anului trecut au apărut, însă, o serie de probleme generate de războiul din Ucraina, care au condus la creșterea inflației, prețurile ridicate cauzând probleme de natură financiară concetățenilor cu venituri reduse, familiilor cu mulți copii și pensionarilor cu pensii mici.

De aceea, Centrul eparhial, mănăstirile și parohiile, asociațiile și fundațiile bisericești, au acordat o atenție specială activităților social-filantropice desfășurate în folosul semenilor nevoiași, bolnavilor din spitale și din așezămintele speciale pentru vârstnici, confraților internați în Spitalele de Neuropsihiatrie de la Jebel și Gătaia, vârstnicilor din azile și copiilor internați în așezămintele speciale din eparhia noastră.

Spre bucuria preoților și a credincioșilor, programul liturgic din duminici și sărbători, de la Paști, Rusalii, Crăciun și Bobotează nu a mai fost restricționat ca în anul 2021.

Hramul istoric al catedralei mitropolitane, Sfinții Trei Ierarhi, a fost sărbătorit într-o atmosferă de înaltă trăire duhovnicească, în prezența a mii de credincioși, sfânta Liturghie fiind oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan, împreună cu un sobor preoțesc format din clericii Administrației eparhiale, părinții protopopi ai Timișoarei, preoții și diaconii catedralei.

Înaltpreasfințitul Ioan și Preasfințitul Paisie au participat la lucrările Adunării Naționale Bisericești și ale Sfântului Sinod, în zilele de 16-17 februarie, la Palatul patriarhal, la lucrările de constituire a noii Adunări Naționale Bisericești și la cele ale Sfântului Sinod desfășurate la București, în zilele de 28-29 septembrie 2022, precum și la festivitățile dedicate Înaltpreasfințitului Părinte Patriarh Daniel, cu prilejul aniversării a 15 ani de la întronizare (30 septembrie).

Anul trecut au fost organizate întâlnirile pe grupe de preoți în toate protopopiatele eparhiei și manifestările consacrate „Anului omagial al rugăciunii în viața Bisericii și a creștinului” și „Anul comemorativ al sfinților isihaști Simeon Noul Teolog, Grigorie Palama și Paisie de la Neamț”, la care au

participat Înaltpreasfințitul părinte Mitropolit Ioan și Preasfințitul Părinte Episcop-vicar Paisie Lugojanul.

Conferințele preoțești organizate în lunile mai, iunie și octombrie au dezbătut tema rugăciunii și au fost ținute în biserici și chiar în unele mănăstiri. În premieră, la inițiativa Părintelui Mitropolit, aceste conferințe s-au derulat în prezența credincioșilor, care au avut astfel posibilitatea de a aprofunda acest domeniu atât de folositor vieții duhovnicești.

Prin purtarea de grijă a Înaltpreasfinției Sale, Centrul eparhial a tipărit și a distribuit elevilor din ciclul gimnazial și liceal 35.000 de cărți de rugăciuni, alte 30.000 urmând a fi distribuite în prima parte a noului an. Urmare acestei frumoase inițiative, marea majoritate a elevilor din școlile județului Timiș au o carte cu rugăciunile de folos duhovnicesc, care include rugăciunile părinților pentru copii și ale copiilor pentru părinți. De asemenea, în contextul anului omagial, Părintele Mitropolit Ioan a dăruit un *Ceaslov* fiecărui preot din eparhia noastră.

Anul trecut, ierarhii noștri au slujit la catedrala mitropolitană, la unele biserici mănăstirești și parohiale, iar în Sâmbăta Mare au primit, la aeroportul din Timișoara, Sfânta Lumină de la Ierusalim, care a fost distribuită în toată eparhia și în Banatul sârbesc, fiind primită de către credincioși cu bucurie și emoție.

Potrivit unei rânduieli liturgice, existente încă în vremea mitropolitului Vasile Lazarescu, preoții eparhiei noastre au participat, în Postul Paștilor, la sfânta Liturghie a Darurilor mai înainte sfințite, s-au spovedit și s-au împărtășit cu Sfintele Taine. Ridicându-se restricțiile, anul trecut a fost organizată și procesiunea de Florii, manifestare duhovnicească și liturgică la care au participat zeci de preoți, monahi și mii de credincioși.

Deniile din Săptămâna Pătimirilor, slujba de Înviere și liturghiile pascale au fost oficiate, anul trecut, fără opreliști, cu participarea credincioșilor, în aceleași bune condiții fiind săvârșite toate slujbele din duminici și sărbători.

Cu aleasă bucurie duhovnicească a fost sărbătorit și cel de-al doilea hram al catedralei mitropolitane, Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș, sfânta Liturghie fiind oficiată de către Înaltpreasfințitul Ioan, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei al Aradului, Preasfințitul Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului și Preasfințitul Părinte Episcop-vicar Paisie Lugojanul, împreună cu preoții din Administrația Centrului eparhial, părinții protopopi și stareți, preoții și diaconii catedralei.

De-a lungul anului 2022, au fost binecuvântate lucrările exterioare executate la multe biserici ale eparhiei, au fost târnosite bisericile noi și a fost pusă piatra de temelie pentru construirea bisericilor din parohia Uihei, protopopiatul Sânnicolau Mare și din filia Dolaț, parohia Livezile, protopopiatul Deta.

În Arhiepiscopia Timișoarei există un număr de 364 de unități și subunități bisericești, după cum urmează: Centrul eparhial; 6 protopopiate; 273 de parohii (46 de parohii urbane; 227 de parohii rurale; 72 de filii); 12 așezăminte monahale (10 mănăstiri, 4 de călugări și 6 de maici, și 2 schituri, ambele de maici).

Cele 273 de parohii din Arhiepiscopia Timișoarei sunt împărțite pe grade:

În mediul urban (46 de parohii):
18 parohii de gradul I urban;
9 parohii de gradul II urban;
19 parohii de gradul III urban;
În mediul rural (227 de parohii):
49 de parohii de gradul I rural;
54 de parohii de gradul II rural;
93 de parohii de gradul III rural;
31 de parohii misionare în mediul rural.

La nivelul eparhiei noastre ostenesc în număr de 988 angajați, 398 de clerici și 590 de mireni.

În conformitate cu hotărârile Sfântului Sinod, secția administrativ-bisericească, coordonată de către părintele consilier Mircea-Petru Szilagyi, a organizat două sesiuni ale examenului de titularizare (capacitate preoțească), promovate de nouă candidați, și examenele pentru obținerea gradelor profesionale (definitiv, II și I) de către personalul clerical,

frecventate de 33 de preoți. Atât pentru examenul de capacitate preoțească, cât și pentru cel de obținere a gradelor profesionale au fost organizate la Centrul eparhial perioade speciale de pregătire a candidaților, cu sprijinul profesorilor noștri de Teologie.

Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul s-a ocupat de cercetarea canonică a candidaților la hirotonie și de pregătirea lor liturgică, a hirotonit opt tineri întru preot și diacon.

Anul trecut au fost hirotoniți și numiți 4 preoți: Florin Lăzărescu – Babșa, prot. Lugoj; Laurențiu-Martinian Radu – Centrul de recuperare și reabilitare Găvojdia, prot. Lugoj; Andrei-Anastadie Kali – Luncani, prot. Făget; Ionuț-Daniel Drinovan – Sinersig, prot. Lugoj și 3 diaconi: Radu-Gabriel Pașcalău – Timișoara Fratelia, Ovidiu-Florin Carp, paraclisul mitropolitan „Sf. Evanghelist Ioan" și ierodiaconul Ionuț Bogdan (Sofronie), mănăstirea Săraca.

De-a lungul anului au fost transferați la parohii 17 preoți, iar șase preoți au fost pensionați la limită de vârstă. Din motive familiale, sociale și de sănătate (părinți bolnavi ori copii care necesită terapie în Timișoara), anul trecut au fost transferați 6 preoți din alte eparhii în eparhia noastră.

La finele anului trecut, în eparhia noastră aveam 43 de preoți pensionați și reîncadrați, în vreme ce, din păcate, șapte preoți au trecut la Domnul: patru preoți activi: Ioan Danciu, parohia Bărăteaz; Ioan Rujan, parohia Opatița; Macedon Cotuțiu, parohia Cărpiniș și trei pensionari: Trăilă Gherga, Vergică Cismariu și Adrian Stratulat.

Preoții care au desfășurat o activitate pastorală meritorie au primit distincții: 1 de iconom (Dragoș Debucean, parohia Chișoda) și 3 de iconom stavrofor (Teodor Cocan, parohia Sânandrei Colonie; Gheorghe Florea, parohia Ghilad și Daniel Otescu, parohia Belinț).

La sfârșitul anului 2022 în eparhia noastră erau vacante 5 parohii: Târgoviște, prot. Lugoj; Coșteiu de Sus, prot. Făget; Gaiu Mic, prot. Deta; Cheglevici și Sânpetru Mic, prot. Sânnicolau Mare.

În anul 2022, numărul botezurilor și al înmormântărilor a scăzut, iar al cununiilor a crescut. Astfel, la nivelul eparhiei a fost înregistrată următoarea situație:

- 4.326 de botezuri (cu 150 mai puține față de anul precedent, 4.476 în 2021);
- 1.860 de cununii (cu 342 mai multe față de anul precedent, 1.518 în 2021);
- 5.439 înmormântări (cu 938 mai puține față de anul precedent, 6.377 în 2021).

Încheindu-se mandatul membrilor Adunării eparhiale, aleși pentru sesiunea 2018-2022, anul trecut, în luna mai, au fost organizate alegeri pentru noua noastră adunare, sesiunea 2022-2026, pentru Consiliul eparhial și pentru Adunarea Națională Bisericească.

Sinodul mitropolitan, întrunit la Timișoara, joi, 16 iunie 2022, sub prețedinția Părintelui Mitropolit Ioan, a analizat, diortosit și aprobat rânduielile liturgice întocmite și proiectele de icoane ale protosinghelului Calistrat Bobu și preotului profesor Ilarion Felea, propuși de Sfântul Sinod pentru canonizare, în anul 2025. Aceste rânduieli liturgice, împreună cu proiectele de icoane, au fost înaintate Departamentului Carte de Cult al Editurii Patriarhiei Române, la Comisia Canonică și la Comisia de Artă bisericească ale Sfântului Sinod.

Ședința Sinodului Mitropolitan a fost un eveniment istoric, cum nu am mai avut în mitropolia noastră de la canonizarea sfântului ierarh Iosif cel Nou de la Partoș, din anul 1956.

Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a ținut să sublinieze acest aspect în cuvântul de deschidere a ședinței: „Astăzi este o zi de mare importanță pentru Mitropolia Banatului, o zi în care suntem chemați să finalizăm o lucrare de excepție, consacrată definitivării rânduielilor liturgice întocmite pentru protosinghelului Calistrat Bobu și preotul profesor Ilarion Felea, care nădăjduim că va rămâne în istoria Bisericii noastre."

Arhiepiscopia Timișoarei, în colaborare cu Centrul de Cultură și Artă al județului Timiș derulează, de câțiva ani un curs de pregătire a viitorilor cântăreți bisericești. În cadrul Școlii Populare de Arte din Timișoara a fost înființată o specializare în acest sens, cu durata studiilor de doi ani, la finalul cărora cei înscriși primesc o diplomă recunoscută în serviciul administrativ-bisericesc din cadrul eparhiei noastre. În prezent avem 60 cursanți la Secția de muzică bisericească: 27 la Timișoara, 15 la Lugoj și 18 la Făget.

Anul trecut, în eparhia noastră au fost organizate numeroase manifestări cultural-artistice destinate copiilor, tinerilor și tuturor credincioșilor noștri, coordonatorul secției culturale fiind preotul vicar Ionel Popescu.

Organizatori ai acestor manifestări au fost Centrul eparhial, parohiile, mănăstirile, asociațiile, fundațiile și societățile ortodoxe, în parteneriat cu instituțiile culturale locale și județene. Datorită situației pandemice, din primele trei luni ale anului, unele activități au fost desfășurate online.

Așa, de pildă, Liceul ortodox „Antim Ivireanul" a organizat manifestări cultural-teologice dedicate poetului național Mihai Eminescu și Unirii Principatelor Române, parohia Birda a organizat, de Ziua Culturii Române, conferința „Câteva cuvinte religioase din opera unui eminescolog", susținută de preotul Valentin Bugariu, iar Facultatea de Teologie a cinstit, prin comunicări științifice și prezentare de carte, pe Sfinții Trei Ierarhi, ocrotitorii spirituali ai școlilor teologice.

La 22 ianuarie, a fost lansat volumul omagial „Arhierie și filantropie. Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan Selejan la 7 decenii de viață. Om al păcii și al mângâierii". La acest moment deosebit au participat academicieni, miniștri, profesori universitari, teologi și mireni, preoți, oameni de cultură, membrii Adunării Eparhiale, precum și autorii materialelor publicate în volum.

Un eveniment aniversar de mare importanță pentru mitropolia noastră a fost prilejuit de aniversarea a 75 de ani de la reînființarea Arhiepiscopiei Timișoarei și a Mitropoliei Banatului. Acest moment istoric a fost marcat prin realizarea unor emisiuni Radio-TV și publicarea mai multor materiale cu caracter istoric, aniversar și comemorativ în revistele „Învierea" și „Altarul Banatului", precum și prin organizarea Simpozionului internațional „Istorie, cultură și spiritualitate în Banat – 75 de ani de la reînființarea Mitropoliei Banatului", în zilele 10 – 11 octombrie. În deschiderea acestei manifestări științifice a fost prezentat filmul documentar „Ortodoxia românească din Banat de-a lungul vremii", realizat de preotul Ionel Popescu (scenariul și textul) și regizorul Victor Popa (regia).

Lucrările în plen ale acestei manifestări științifice, organizată de Mitropolia Banatului, filiala locală a Academiei Române, Facultatea de Teologie și Asociația cultural-filantropică „Ioan Oprea", s-au derulat la Centrul eparhial, iar pe secțiuni la filiala Academiei. Au participat Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, academicieni, profesori universitari, teologi și mireni, istorici, cercetători, din țară și de peste hotare, comunicările fiind publicate în volumul dedicat simpozionului.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfinției Sale, anul trecut au fost organizate numeroase manifestări culturale: lansări de carte, expoziții de icoane, de carte bisericească și de obiecte bisericești, concerte corale, conferințe teologice și cu caracter cultural, întâlniri ale monografiștilor, emisiuni Radio-TV, au fost publicate articole, studii, cărți și au avut loc manifestări culturale cu copiii, elevii și tinerii etc.

Activități culturale, artistice și catehetice au organizat și parohiile, unele derulându-se în parcul catedralei noastre și la muzeul catedral.

Manifestări de amploare au fost organizate cu prilejul aniversării a 71 de ani de la deportarea în Bărăgan și a comemorării eroilor căzuți în revoluția din decembrie 1989, la care au participat Chiriarhul și clerici ai eparhiei.

Centrul eparhial, în colaborare cu Consiliul Județean Timiș, Centrul de Cultură și Artă, au organizat, la 17 aprilie, Festivalul de toacă și o expoziție de icoane la Muzeul Satului Bănățean.

Manifestări culturale deosebite au organizat și parohiile Șag (Festivalul „Bucuria Învierii"), Sânmihaiu Român, Povergina și „Adormirea Maicii Domnului" Lugoj (școli de vară), mănăstirea Partoș (lansări de carte, seri duhovnicești, conferințe).

Parohia Comloșu Mare a facilitat vizita a 49 de elevi la cetățile dacice din Munții Orăștiei, parohia Pădureni a organizat festivalul internațional „Seri culturale la Pădureni", iar parohia Timișoara Iosefin a organizat deplasări ale coralei „Doina Banatului" la Șanovița, Chizătău, Tomnatic, Sânnicolau Mare și la concursul „Cu noi este Dumnezeu" de la Orăștie, unde a obținut locul I.

Concerte de colinde de mare amploare au organizat parohiile Timișoara Iosefin, Dacia, Fratelia, Martirilor, Mehala, Viile Fabric și catedrala mitropolitană, susținute de corul catedral, de corurile parohiale, de coralele „Contrast" și „Epifania" a preoților, diaconilor, profesorilor de religie și cântăreților bisericești, „Giroceana" din Giroc, Corul Facultății de Teologie și grupul vocal al elevilor de la Colegiul Național Bănățean.

Alte concerte de colinde au avut loc la Muzeul Satului Bănățean și în Piața Libertății din Timișoara, la Lugoj, Sânnicolau Mare, Făget etc.

Cu binecuvântarea Părintelui Mitropolit Ioan, Academia Română, filiala Timișoara, a găzduit manifestarea spiritual-culturală „O, ce veste minunată!", la care au participat academicieni, membri ai Uniunii Ziariștilor profesioniști „Valeriu Branișteș", reprezentanți ai mediului universitar timișorean, scriitori, istorici, clerici, studenți și elevi.

În cadrul evenimentului, preotul dr. Ionel Popescu a susținut meditația duhovnicească intitulată „Taina Nașterii Domnului Hristos", urmată de concertul de colinde susținut de corala „Epifania", a preoților, diaconilor, profesorilor de religie și cântăreților bisericești din Timișoara, dirijată de prof. Florin-Nicolae Șincari.

Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a primit, la Centrul eparhial, zeci de formații de colindători venite din toată eparhia, precum și tradiționalul *Alai al colindătorilor*, format din sute de participanți care, la data de 19 decembrie, îmbrăcați în costume naționale, au prezentat un buchet de colinde și cântece strămoșești, datini și obiceiuri străvechi, acompaniate de fanfară și de dubași.

La toate acestea se adaugă emisiunile radio „Trinitas", emisiunile realizate la TVR Timișoara, TVR 3, TV Europa Nova, TV „Trinitas", filmele documentare, activitatea de editură și tipografie etc.

În tipografia eparhială au fost tipărite revistele „Învierea" și „Altarul Banatului", calendarele noastre și calendarele Arhiepiscopiei Aradului, Episcopiei Oradiei și calendarele donate eparhiilor din Serbia și din Ungaria. Pe lângă acestea, în editura noastră și în alte edituri au fost tipărite și următoarele volume:

Mitropolit Ioan Selejan, *Rugă și trudă la candela credinței strămoșești*, Ed. Eurocarpatica, Sfântu Gheorghe, 2022;

I.P.S. Ioan, *Modul evanghelic de implicare în istorie. Rostiri și rodiri în grădina Maicii Domnului,* Ed. Eurocarpatica, Sfântu Gheorghe, 2022;

Prot.dr. Ioan Bude, *Din infinitele valențe simbolice, cosmice, biblice și teologicale Sfintei Cruci. Temeiurile cinstirii ei*, Ed. Învierea și Eurobit, Timișoara, 2022;

Prot.dr. Ioan Bude, *Firescul puterii divine a Mântuitorului Iisus Hristos în săvârșirea minunilor* , Ed. Învierea și Eurobit, Timișoara, 2022;

Istorie, cultură și spiritualitate în Banat, comunicări ale simpozionului din 10-11 octombrie 2011, Ed. Partoș/ Centrul de Studii Banatice Vârșeț, 2022;

Simpozionul de Educație și Spiritualitate ortodoxă „Polis and Paideia", coord. Nichifor Tănase, Constantin Jinga, Ed. Academiei Române, București, 2022;

Preot dr. Cosmin Panțuru, *Administrație parohială ortodoxă, compendiu legislativ bisericesc,* Ed. Universității de Vest, Timișoara 2011.

În cele ce urmează, Vă prezentăm activitatea desfășurată de Secția învățământ și activități cu tineretul a Centrului Eparhial Timișoara în anul 2022,.

Secția de învățământ și activități cu tineretul, coordonată de părintele consilier Nichifor Tănase, s-a ocupat de organizarea Olimpiadei Naționale de Religie Ortodoxă, clasele V-XII și a Olimpiadei Naționale de Religie „Cultură și spiritualitate românească" clasele V-XII – etapa județeană, desfășurate la Liceul ortodox „Sfântul Antim Ivireanul" și de participarea elevilor din județul Timiș la etapele naționale ale Olimpiadelor de Religie Ortodoxă desfășurate la Târgu Mureș, Sibiu, Baia Mare, Suceava, Botoșani, în perioada aprilie – mai 2022.

La inițiativa Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan Selejan, secția de învățământ a coordonat distribuirea cărților de rugăciuni elevilor din eparhie și a organizat concerte de colinde, expoziții, concursuri, festivaluri în școlile județului.

Agenda activităților culturale a fost îmbogățită de manifestările organizate de Liceul ortodox „Sfântul Ierarh Antim Ivireanul". Profesorii și elevii acestui liceu au organizat manifestări culturale consacrate *Zilei Naționale a Culturii, Zilei internaționale a cititului, lecturii și poeziei* și evenimente dedicate unor personalități române din domeniul artistic, personalități istorice sau oameni de știință.

Școala ortodoxă organizează Ateliere de pictură pe sticlă și pe lemn și, în cadrul Zilelor Liceului, Centre de excelență pentru elevi la religie ortodoxă și limbi clasice și multe concursuri cu caracter educativ și cultural.

Facultatea de Teologie s-a remarcat prin conferințele și simpozioanele naționale și internaționale onorate de profesori și de invitați de marcă din țară și de peste hotare:

La școala Sfinților Trei Ierarhi: Despre sfințenie, asceză și viață duhovnicească. *Vederea lui Dumnezeu* și experiența luminii *necreate în Teologia isihastă*

Biserica Ortodoxă și *provocările viitorului*

Tehnicizarea inumană a vieții

Terapia duhovnicească a inimii. Părinții sirieni despre inima curată și ferită de boală.

Părinții deșertului : *Repere duhovnicești pentru omul de azi*

The dead sea scrolls – 75 Past. Present. Future

Creștinismul și viața bisericească din Banat în *trecut și prezent*

Roadele Învierii

Acta liturgica, historia et divinum verbum

Simpozion internațional - Transhumanism. Critical perspectives and Christian metaphysical implications, a dialogue between Theology, Philosophy and Science, eveniment organizat de către Pr. Lect. Asoc. Dr. Nichifor Tănase.

Simpozion Internațional: The 3rd International Symposium on Biblical Exegesis (Timișoara, November 10–12, 2022) – "Pray for the peace of Jerusalem!" Prayer, Thanksgiving, and Worship in Times of Peace and War, organizat de către Pr. Lect. Dr. Ioan Mihoc și *Pr. Lect. Asoc. Dr. Josif Stancovici.*

Simpozion Internațional de Spiritualiate Ortodoxă – Holiness, Prayer and Hesychast Spirituality In

Ortodox Transition, organizat de către Pr. Lect. Asoc. Dr. Nichifor Tănase și *Conf. Dr. Daniel Lemeni.*

Simpozionul internațional „Propovăduire și *rugăciune" - Comunicare, Consiliere, Comuniune, ediția a 2-a, organizat de către Pr. Lect. Asoc. Dr. Marius Ioana.*

ACTIVITATEA CATEHETICĂ

Anul acesta, la concursul Patriarhiei au participat 35 de parohii cu 33 de proiecte și au fost premiați copiii cu diplome și cărți, iar îndrumătorii au fost premiați cu diplome și premii în bani, câte 100 de lei pentru fiecare îndrumător.

În iunie 2022 au reînceput în protopopiate catehezele demonstrative, mai exact câte una pe lună în fiecare protopopiat.

Elevii au participat la tabăra de vară a Arhiepiscopiei Timișoarei, desfășurată la Muzeul Satului de la Pădurea Verde, „Icoana în suflet de copil" ediția a 7-a, (aprox. 300 de elevi); concursul Județean de Cultură și Spiritualitate „Bucuria Nașterii Domnului", ediția a 10-a, la care au participat 1460 de elevi; concursul județean de creație „Sfântul Iosif cel Nou de la Partoș", ediția a XII-a, cu o participare a peste 350 de copii din întreaga eparhie.

Publicația catehetică *Lumina Vieții* a fost editată într-un tiraj de 1700 de ex. și a fost distribuită prin protopopiate în mediul urban și rural.

Sectorul economic-financiar al Centrului eparhial, coordonat de părintele consilier Cristian Constantin, are în componență Serviciul contabilitate, precum și următoarele sectoare de activitate eparhiale: Atelierul de lumânări , Centrul de pelerinaje eparhial *Partoș*, Depozitul eparhial de colportaj, Tipografia eparhială – *SC Partoș SRL*. Resursele financiare de care dispune Centrul eparhial provin din activitatea economică desfășurată de aceste sectoare, la care se adaugă donațiile credincioșilor de la Catedrala mitropolitană și sponsorizările primite din partea unor entități economice.

La buna funcționare a activității Centrului eparhial, dar și a tuturor parohiilor și mănăstirilor noastre, contribuie atât sprijinul primit de la bugetul de stat pentru salarizarea personalului clerical și neclerical în baza *Legii nr. 284/2010*, cât și sprijinul primit din partea autorităților centrale, județene și locale pentru diverse lucrări de construcție și reabilitare în baza *Ordonanței Guvernului nr. 82/2001*.

Principala preocupare a Sectorului economic a fost de a asigura din punct de vedere financiar buna derulare a tuturor activităților și proiectelor desfășurate de toate sectoarele Centrului eparhial.

O altă preocupare a Sectorului Economic al Centrului eparhial a fost și aceea de a ajuta parohiile cu venituri reduse unde preoții slujitori au restanțe la ridicarea salariului lunar. În acest sens, la nivel eparhial este constituit *Fondul eparhial pentru solidaritate creștină*, iar prin contribuția parohiilor noastre la acest fond, anul trecut *au fost sprijiniți 51 de preoți din eparhie cu suma totală de 517.420 lei*.

De asemenea, au fost sprijinite și parohiile cu venituri reduse care desfășoară lucrări de construcții sau reparații, suma alocată de Centrul eparhial fiind de *269.577 lei* (cu precizarea că întregul *Fond pastoral eparhial* constituit din contribuția tuturor parohiilor noastre în anul 2022 de 174.000 lei s-a întors ca sprijin pentru parohii).

La fel ca în anii precedenți și în anul recent încheiat, preoții și credincioșii eparhiei noastre au contribuit la lucrările de construire a *Catedralei Naționale,* cu suma de 169.492 lei.

Alături de celelalte eparhii din cuprinsul Patriarhiei Române și Arhiepiscopia Timișoarei susține misiunea posturilor de radio și televiziune „Trinitas" (din totalul contribuției anuale de 240.000 lei, 184.510 lei reprezintă contribuția parohiilor noastre).

În concluzie, printr-o atentă valorificare a resurselor financiare de care dispune, Centrul eparhial a încheiat exercițiul financiar 2022 fără restanțe către bugetul de stat și parteneri, iar toate operațiunile economico-financiare au fost consemnate în documentele legale și corect contabilizate.

Sectorul Patrimoniu și Construcții, coordonat de părintele consilier ing. Timotei Anișorac, a continuat lucrările de construcții la bisericile noi, de reparații capitale și curente, construcții și reparații capitale la casele parohiale, Centre Sociale si Educationale, capele mortuare, corpuri de chilii, lumânărare si alte edificii bisericești.

La Centrul Eparhial a fost continuată lucrarea la Centrul Creștin Ortodox pentru tineret, iar la Catedrala Mitropolitana „Sf. Trei Ierarhi" au fost efectuate ample reparații la acoperiș; au fost întocmite documentații tehnico-economice si expertizele specifice si au fost obținute avizele de la Direcția de Cultură a Județului Timiș în vederea realizării proiectului de „Amenajare platou Catedrala Mitropolitană, alei perimetrale, montaj catarge steaguri si iluminat stradal tip led", lucrare finalizată în toamna anului trecut.

Alte lucrări au fost derulate la clădirea oficiului protopopesc Timișoara II și la Liceul ortodox „Sf. Ierarh Antim Ivireanul".

Anul trecut s-a lucrat la 22 construcții de biserici noi, 8 capele mortuare, 6 paraclise, 127 obiective de reparații curente și capitale la biserici, și alte 70 obiective - case parohiale, anexe centrale, lumânărare si alte edificii bisericești.

Au fost întocmite documentatii în lucru, s-au obtinut Autorizatiile de Construire si au fost continuate lucrarile pentru edificarea unor biserici noi: Timișoara Zona Steaua, Giroc, Ionel, Liebling, filia Mănăstire a parohiei Berecuța, Moravita, filia Giera, Ciarda Roșie, Hodoș, Darova, Sanandrei Colonie, Dumbravita Banat II, Biserica Sf. Gheorghe- Zona Campului, filia Dolaț a parohiei Livezile, filia Ghizela a Parohiei Hisiaș, filia Sânmartinu Sârbesc- Diniaș, biserica nouă din Sânnicolau Mare. De asemenea, au fost construite Capele mortuare și turle de biserici, au fost reparate acoperișurile unor lăcașuri de cult, au fost executate hidroizolații perimetrale la 14 biserici și reparații capitale la 89 de obiective.

Au continuat lucrările de finisaje la Centrul Multifuncțional al Parohiei Ghiroda Veche, Centrul social si cultural al Parohiei Giarmata Vii și Sânandrei Colonie, Centrul Social si Educațional al Parohiei Timișoara Tipografilor, finalizarea finisajelor la Centrul Social Cultural și de Tineret al Parohiei Fratelia, precum și realizarea suprastructurii la Centrul Social Pastoral al parohiei Viile Fabric si finalizare lucrari la Centrul social-cultural al parohiei Freidorf, execuție lumânărar nou la parohiile Mehala și Dumbrăvița I.

De asemenea, în colaborare cu Primăria Tomești, a început derularea proiectului de conservare și restaurare a bisericii de lemn monument istoric de la Românești, fonduri Europene, în valoare de 800.000 Euro, faza de implementare execuție structură și restaurare componente artistice.

Totodată, în anul 2022 au fost obținute Autorizații de Construire si avize specifice pentru bisericile de lemn monument istoric, realizându-se intervenții la bisericile parohiale Căpăt, Chizătău, prin Institutul Național al Patrimoniului, Timbrul Monumentelor Istorice, fonduri atrase pentru proiectare, în valoare de aproximativ 390.000 lei. De asemenea, a fost obținut avizul de la Direcția de Cultură pentru interventia în regim de urgență la acoperișul bisericii de lemn monument istoric de la Crivobara și la biserica din parohia Beregsău Mare.

Lucrări importante au fost efectuate la mănăstirile: Timișeni-Șag (amenajare corp chilii - faza finisaje, proceduri de obținere Autorizații ISU si intabulare clădiri), Izvorul Miron - Românești, Săraca, Dobrești, Partoș, Fârdea, Cebza și Luncanii de Sus.

Sectorul social-filantropic și misionar, coordonat de părintele consilier Cristian Pavel, a desfășurat activități de asistență socio-medicală și filantropică atât la Centrul Eparhial cât și la parohii, mănăstiri, având și sprijinul ONG-urilor ce funcționează cu binecuvântarea Bisericii.

Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a acordat o atenție deosebită unităților medicale din eparhia Timișoarei și instituțiilor furnizoare de asistență socială, contribuind la creșterea calității serviciilor medicale, sociale și de rezidență.

Astfel, Spitalul de Psihiatrie din Gataia a fost dotat cu paturi și mobilier, migranții care sunt în tranzit prin Timișoara au primit hrană și produse de igienă printr-un parteneriat între FFT, Asociatia Logs și Primaria Timișoara, cu sprijin de la SC. Profi.

Pentru două familii aflate în dificultate, una cu 4 copii (Șanovița) și alta cu 11 copii (Sacosu Turcesc) au fost cumpărate și donate două case cu gradină, o cantitate însemnată de legume, fructe, alimente, peste 25 tone, fiind oferită institutiilor publice ori private care asigură și hrana pacienților ori beneficiarilor din diferite așzăminte.

Centrul eparhial a achizitionat un microbus pentru buna desfășurare a activităților cu copii, tineri și studenți. Refugiații ucrainieni au primit, de asemenea, ajutoare financiare, alimente, îmbrăcăminte, la nivelul întregii eparhii, ajutoare fiind trimise și în Ucraina, mai ales medicamente.

Fundația Filantropia Timișoara implementează următoarele proiecte: a) Centre comunitare integrate - program strategic de creștere a accesului populației vulnerabile la servicii socio-medico-educaționale de calitate, în localitățile Făget, Margina, Topolovățu-Mare, Buziaș, Periam (fonduri norvegiene); b) Informare, Calificare și Angajare, ICA proiect finanțat prin GAL Timișoara și POCU, Centrul de formare situat în Timișoara str. Moise Nicoară 17; c) Împreună

pentru o comunitate mai bună, proiect finantat prin Gal Freidorf și POCU; Parohia Timișoara Fabric Vest desfășoară proiectul - Construirea unui Centru Social dedicat teritoriului SDL (zona Fabric), finanțat prin Gal Timișoara și POR.

De asemenea, a fost obținută Autorizația de construire pentru Grădinița Brâncoveanu, precum și acordul de finanțare prin CNI (Compania Națională de Investiții).

Centrele de zi pentru copii de la Deta, Lugoj, Făget, serviciul pentru persoane cu scleroză multiplă, Așezământul pentru vârstnici de la Checea, Complexul de servicii de la Partoș au funcționat și în anul 2022.

Fundația „Preot Ioan Olariu" a parohiei Timișoara Iosefin a acordat 11 burse elevilor și studenților nevoiași și a trimis un tir cu ajutoare în Ucraina.

Eparhia Timișoarei a susținut, în anul 2022, 11.523 de beneficiari, suma investită fiind de 681.579 lei. Parohiile au oferit ajutoare materiale și financiare în sumă de 1.190.617 lei, iar Fundația Filantropia Timișoara a cheltuit suma de 3.401.162 lei.

Fundațiile și asociațiile bisericesti din eparhie au cheltuit pentru activități filantropice suma de 574.602 lei, în cadrul programului „Masa Bucuriei" fiind dăruite alimente în sumă de 289.866 lei. Pentru programul de asistență a refugiaților ucrainieni a fost investită suma de 421.248 lei.

În total, Arhiepiscopia Timișoarei, parohiile, mănăstirile, fundațiile și asociațiile cu caracter filantropic au investit suma de 6.559.073 lei. La acestea se adaugă faptele milei creștine savârșite de credincioși și preoți, care nu sunt cuprinse în raportul prezent.

În cadrul serviciului juridic al Arhiepiscopiei Timișoarei, coordonat de părintele consilier Ioan Bălăngean, au fost desfășurate o serie de activități bazate pe respectarea Statutului Bisericii Ortodoxe Române, a regulamentelor bisericești, a hotărârilor Sfântului Sinod, a hotărârilor organelor de conducere eparhiale și a legislației civile în vigoare.

Astfel, au fost întocmite și aprobate 87 de contracte de arendare, 26 contracte de închiriere, 2 contracte de schimb de teren, 3 contracte de vânzare imobil (teren) și 3 de cumpărare imobil. Au fost acceptate 3 donații de imobile, 2 contracte de dare în plată și 2 alipiri de imobile, contracte de comodat și au fost reziliate unele contracte pentru că erau în defavoarea unităților de cult.

La fel ca și în alți ani și în anul 2022 au fost parohii care s-au confruntat cu situația de a nu le fi achitată la timp și integral chiria sau arenda, conform contractelor încheiate. Serviciul juridic a oferit consultanță acestor parohii, pentru ca în cele din urmă chiriașii sau arendașii să își achite obligațiile contractuale. De asemenea, datorită pandemiei de Coronavirus și a restricțiilor impuse de autorități, o serie de contracte de închiriere au fost suspendate, sau chiria a fost redusă, astfel că a rezultat o diminuare a veniturilor pentru aceste unități de cult.

Anul trecut, printr-o gestionare eficientă și o verificare atentă a contractelor, valoarea contractelor de arendare a terenurilor a crescut comparativ cu anul 2021.

Pentru o mai bună administrare, în anul 2022 a fost efectuată alipirea unităților individuale (cinci apartamente) situate în imobilul situat în Timișoara, Bdul. Mihai Eminescu, nr.6, aflate în proprietatea Arhiepiscopiei. În urma alipirii a rezultat un imobil (teren cu constructie), constând din teren intravilan categoria de folosință curți-construcții în suprafață totală de 947 mp și casa cu 2 etaje, cu o suprafață utilă după unificare de 358,3 mp și suprafața totală după unificare de 399,3 mp.

În anul 2022, SC Napoli Ovigeo SRL, reprezentată de credinciosul Davidean Sorin Alin, în calitate de acționar majoritar și administrator, a donat Arhiepiscopiei două terenuri intravilane situate în localitatea Dumbrăvița, pentru edificarea unei biserici, a unei case parohiale și a unui centru social-cultural. Edificarea acestora este necesară, întrucât creșterea demografică și dezvoltarea urbanistică a localității Dumbrăvița și solicitările locuitorilor din această comunitate de a avea un lăcaș de cult și servicii socio-educaționale în proximitate, impune acest lucru.

La nivelul eparhiei, unitățile bisericești dețin o suprafață de aproximativ 4738 ha de teren extravilan și sunt în curs de redobândire aproximativ 600 ha de teren extravilan, precum și câteva clădiri sau terenuri intravilane, care încă nu au fost soluționate de către Comisia Specială de Retrocedare din București.

În general, fiecare parohie deține în proprietate: biserica, casa parohială, cimitirul, terenuri intravilane și extravilane.

Și anul trecut, prin implicarea directă a Părintelui Mitropolit, au avut loc întâlniri și au fost purtate discuții cu reprezentanți ai diferitelor autorități locale și județene în vederea restituirii proprietăților pentru parohiile care nu au fost puse în posesie cu terenurile validate de comisiile de fond funciar. S-a încercat rezolvarea acestei probleme și prin adrese înaintate către Prefectura Timiș și ADS Timiș, pentru ca parohiile îndreptățite să fie puse în posesie cu teren

pe raza comunei Giera, însă toate eforturile au fost fără un rezultat pozitiv pentru Biserică.

În anul 2022 au intrat în patrimoniul unor unități de cult bunuri imobile provenite din donații, aprobate de către Arhiepiscopie.

Astfel, parohia Timișoara Iosefin a primit donație imobilul situat în Timișoara, str. Gheorghe Barițiu, nr. 20, în suprafață de 1427 mp.

Parohia Sânandrei a primit donație o clădire (capelă) și terenul aferent, în suprafață de 531 mp.

De asemenea, au intrat în patrimoniul unor unități de cult și bunuri imobile provenite prin cumpărare.

Astfel, a fost aprobată cumpărarea de către Parohia Ortodoxă Română Timișoara Iosefin, a imobilului cu trei camere (apartament), situat în Timișoara, Bdul General Dragalina, a fost aprobată achiziționarea de către parohia Utvin, a terenului extravilan în suprafață de 3075 mp, situat lângă cimitirul parohial și va folosi în viitor pentru extinderea acestui cimitir.

De asemenea, a fost aprobată cumpărarea de către parohia Belinț, a terenului intravilan situat în localitate, în suprafață de 400 mp, pentru construirea unei capele funerare.

Anul trecut, unitățile de cult din cuprinsul eparhiei au continuat acțiunile de intabulare a bunurilor imobile. Totuși sunt parohii care nu au intabulate clădirile, terenurile intravilane sau extravilane, motivul principal fiind costurile foarte mari pentru aceste acțiuni. De asemenea, sunt încă parohii care nu dețin aceste bunuri imobile în proprietate. Acestea au obligația de a clarifica situația juridică a tuturor imobilelor pe care le dețin.

La inițiativa Patriarhiei, anul trecut a avut loc la București o întâlnire a consilierilor juridici din fiecare eparhie. La această întâlnire au fost prezentate și discutate o serie de probleme și situații juridice întâlnite în eparhii. Au avut loc și alte întâlniri ale consilierilor juridici din fiecare eparhie, desfășurate online, din cauza pandemiei de Coronavirus.

În spiritul bunelor relații inter-eparhiale, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a participat la ședința Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Aradului (20 ianuarie) și la manifestările aniversare prilejuite de bicentenarul Facultății de Teologie de la Arad, la sfințirea sediului facultății și la târnosirea, împreună cu mai mulți ierarhi, a paraclisului ridicat în parcul instituției de învățământ teologic.

De asemenea, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a participat la conferința internațională „Strigătul către pace-religii și culturi în dialog", organizată de „Sant'Edigio", Roma, în cadrul căreia a susținut o comunicare despre rugăciune.

Înaltpreasfinția Sa a participat, de asemenea, la data de 24 mai, la festivitatea organizată în cinstea academicianului Păun Ion Otiman, de către Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară și a rostit un cuvânt de felicitare întru cinstirea distinsului om de știință și de cultură, cu prilejul împlinirii a opt decenii de viață.

Prin atașamentul deosebit față de urbea Beiușului și față de cetățenii ei, Primăria Beiuș și Consiliul local i-au acordat Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan distincția de „Cetățean de Onoare", la data de 9 iunie 2022.

Preasfințitul Paisie, ca delegat al Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a sfințit pictura bisericii ucrainene din parohia Soca, arondată Vicariatului Ortodox Ucrainean al Bisericii Ortodoxe Române.

Preasfinția Sa a slujit în mai multe eparhii din țară, precum Arad, mănăstirea Petru-Vodă (Arhiepiscopia Iașilor), Aiud, pomenirea mărturisitorilor din închisorile comuniste, Turnu-Severin, mănăstirile Sfânta Ana și Hurezi, catedrala mitropolitană Iași, Orhei (Republica Moldova), Arhiepiscopia Tomisului, mănăstirea Văcărești Noi și „Peștera Sfântului Andrei", catedrala episcopală din Deva.

Activitățile pastoral-misionare, culturale, de învățământ, economic-patrimoniale, social-filantropice și juridice s-au desfășurat cu sprijinul preoților, monahilor și credincioșilor, al asociațiilor și fundațiilor creștine: ASCOR, Societatea femeilor creștin-ortodoxe, „Oastea Domnului", Liga tinerilor creștini ortodocși, al profesorilor de la Facultatea de Teologie și de la Liceul „Sfântul Antim Ivireanul", al profesorilor de la clasele de Teologie ale Colegiului Național „Carmen Sylva", al profesorilor de religie și cu implicarea oamenilor de cultură, a organizațiilor de revoluționari și a foștilor deportați în Bărăgan, a corurilor parohiale și a formațiilor corale formate din elevi și studenți, a primăriilor și a Consiliului Județean Timiș, care au finanțat unele proiecte derulate de noi în anul 2022.

Aceasta este, foarte pe scurt, activitatea amplă desfășurată în anul 2022 de către toate secțiile Centrului eparhial, de oficiile protopopești, parohiile și mănăstirile, fundațiile, asociațiile și școlile teologice din Arhiepiscopia Timișoarei.

Mulțumim lui Dumnezeu pentru facerile de bine revărsate peste eparhia noastră în anul 2022, marcat de încercările cauzate de pandemie și-L rugăm să ne dăruiască tuturor pace și bucurie duhovnicească, sănătate și mântuire.

PILDA FIULUI RISIPITOR (LUCA 15, 11-32)

Stelian Gomboș

Pilda despre *Fiul risipitor* care se întoarce la casa părintească după rătăciri îndelungate într-o țară străină, a păcatului, unde a ajuns să jinduiască după mâncarea pe care o mâncau porcii, și este primit cu dragoste părintească și iertat de tatăl său, este precedată în Sfânta Evanghelie de la Luca (cap. XV) de alte două pilde asemănătoare ca înțeles: - pilda cu *oaia cea pierdută* pe care păstorul o caută neglijând pe celelalte 99 care nu s-au rătăcit, cu *drahma cea pierdută* pe care femeia o caută cu insistență și aflând-o, se bucură împreună cu prietenele ei. Toate aceste pilde doresc să arate „cât de mare este iubirea lui Dumnezeu pentru firea omenească

cea căzută în păcat și, prin aceasta, sub influența și sub puterea diavolului."[1]Întoarcerea fiului risipitor este prilej de bucurie în casa părintească căci"bucurie este înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăiește"(Luca XV, 10).

Această pildă, una dintre cele mai frumoase și mai pline de sens și de înțeles, este menită să ne arate *chipul adevăratei pocăințe*; ce este, în ce constă și cum trebuie făcută spre a fi într-adevăr mântuitoare, pentru a fi „bucuria îngerilor și a oamenilor", mai întâi a Tatălui Ceresc – pe care-l simbolizează tatăl din această pildă.

Este bine venit ca, mai întâi, să arătăm că termenul de pocăință, ca de altfel multe alte cuvinte din limba noastră, cu vremea, au suferit o schimbare, o modificare de sens și de înțeles, ba unele au dobândit un înțeles peiorativ. Comparând înțelesul lor originar cu cel nou, te miri cât de mare este schimbarea care s-a produs în sensul acesta al cuvintelor. Să dăm doar un singur exemplu: cuvântul prost – care la origine, în limba slavonă, precum se știe, însemna om simplu, din popor, a ajuns să însemne om lipsit de inteligență, fără minte și judecată axiologică (a se vedea Dicționarul Explicativ al Limbii Române, p. 753). În acest sens grăiește un personaj – domnitorul, dintr-o cunoscută piesă de teatru: „Boieri și tu prostime!" – indicând prin acest cuvânt din urmă poporul de jos.

O situație asemănătoare s-a petrecut și cu cuvântul *pocăință* care, în înțelesul său adevărat, indică una din cele șapte Sfinte Taine ale Bisericii noastre care constă în *mărturisirea păcatelor săvârșite, din căință, regret și hotărâre de îndreptare, din împlinirea, după caz, a canonului primit, urmată de dezlegarea pe care o acordă preotul duhovnic.* Dicționarul mai sus amintit, consemnând acest înțeles originar și adevărat al cuvântului pocăință, nu întrevede să amintească

1 Pr.Dr. Gheorghe Lițiu, *Cartea Vieții*, Editura Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1991, p. 41

și sensul mai nou, folosit din păcate de foarte mulți, chiar și de unii dintre credincioșii noștri neavizați, anume „a deveni adept al anumitor secte religioase creștine" (Dicționarul citat, p. 712). Să ne amintim faptul că unii dintre credincioșii noștri atribuie cu ușurință și fără să-și dea seama, acest nume unor oameni care nici ei înșiși nu și-l revendică, preferând numirea specifică confesiunii lor... Cuvântul acesta este echivalentul termenului grecesc *metanoia* – care implică procesul de convertire, de înnoire și depășire a firii omenești alterate de păcat.

Sfântul Ioan Scărarul (numit așa după cartea lui intitulată Scara Raiului) definește pocăința ca fiind „înnoirea Botezului", sau ca „un legământ cu Dumnezeu prin lucrarea faptelor bune – potrivnice păcatelor săvârșite înainte" (Scara, Cuv. 3, 1), deci și o mărturisire prin fapte bune a credinței și a numelui de creștin.

Așadar, pocăința se află în strânsă legătură cu Botezul; că pocăința este posibilă tocmai fiindcă, prin botez, am primit în noi „arvuna Duhului Sfânt", care ne dă posibilitatea ca, atunci când mugurii harului primit la Botez, crescând cu „vârsta și cu înțelepciunea", să aducă „roade vrednice de pocăință", așa cum cerea și Sfântul Ioan Botezătorul celor care veneau la el (Matei III, 8). „O viață întreagă poate nu ne dăm seama de roadele harului primit la Botez; dar atunci când Dumnezeu binevoiește a lovi inimile noastre împietrite, așa cum a lovit Moise stânca în pustie, din care a curs apă, și din astfel de inimi curg lacrimile de pocăința care spală întinăciunea păcatului. Dacă n-ar fi harul Botezului în noi n-ar curge nici lacrimile cele mântuitoare ale pocăinței. Harul Sfântului Botez, învăluit în negura păcatelor, se trezește în noi ca dintr-un somn greu, ca dintr-un mormânt, prin lucrarea pocăinței".[2]

Trebuie subliniat faptul că pocăința nu este lucrarea unei clipe, a unui singur moment din viața noastră. Nu putem s-o încheiem într-o oră și apoi să spunem: am făcut destulă pocăință. *Ea este și trebuie să fie lucrarea unei vieți întregi.* E adevărat că pocăința ca Sfântă Taină, numită și *Spovedanie* sau *Mărturisire*, înseamnă mărturisirea cu căință momentană în fața preotului duhovnic. Acest fapt, însă, nu exclude ci chiar presupune pocăința ca lucrare a vieții întregi. „Tatăl l-a primit pe fiul risipitor ca pe un fiu, nu ca pe un argat. Vedem de aici că orice păcate am săvârși, oricât ne-am îndepărta

2 Pr. Dr. Gheorghe Lițiu, op. cit., p. 42.

de Dumnezeu, dacă ne pocăim, Dumnezeu ne iartă și ne primește cu brațele deschise, ca tatăl din parabolă, pentru că El „nu voiește moartea păcătosului, ci ca păcătosul să se întoarcă de la calea sa și să fie viu"(Iez. 33, 11)."[3] Așadar, prin pocăința permanentă ne pregătim pentru pocăința ca taină, în care ni se împărtășește harul iertării și dezlegării din partea duhovnicului în numele Sfintei Treimi. Deci, pocăința ca Taină nu se poate despărți de pocăința unei vieți întregi, ci una presupune pe cealaltă și o solicită, una fiind completată de cealaltă.

Urmărind cu atenție această pildă a fiului risipitor, ne putem da seama că această pildă relatată de către Mântuitorul nostru Iisus Hristos, ne arată nu numai chipul adevăratei pocăințe, ci și treptele, momentele, pe care le trăiește cel ce se pocăiește cu adevărat. Fiul risipitor, după ce și-a cheltuit avuția părintească, ajuns în condiția de porcar în țară străină, într-o zi *își vine în fire.* E momentul în care păcătosul se

3 Petroniu Florea, *Cuvintele Domnului*, Editura Episcop Nicolae Popovici, Oradea, 2004, p. 267.

trezește la realitatea tristă *a stării de împătimire* în care se găsește. „Starea de împătimire, moartea sufletească, după cum o numesc Sfinții Părinți, cu toată aparenta ei fericire, nu satisface pe om, mai ales după ce acesta și-a venit în fire. Ea este ca apa sărată a mării pe care nefericiții marinari o beau în lipsa apei dulci; dar cu cât o beau mai mult cu atât gâtlejul lor arde fără a le stâmpăra setea. Cu cât aleargă mai mult după fericirea pe care li se pare că o primeau în urma satisfacerii poftelor și ambițiilor deșarte, cu atât sunt mai setoși și mai neîndestulați. Căci „traista unei astfel de fericiri e spartă la fund. Oricât ai pune în ea, tot goală rămâne." a spus un înțelept – Nicolae Velimirovici."[4]

Fiul risipitor simte nevoia să mărturisească; la început în gândul și în mintea sa, apoi tatălui la care se întoarce: - Tată! Greșit-am... primește-mă...! În aceste cuvinte se află tot ce se cuprinde în noțiunea de pocăință; și *mărturisirea* cu lacrimi a păcatelor, și *căinţa* sau părerea de rău pentru încălcarea poruncii și părăsirea casei părintești, precum și hotărârea de *a se îndrepta*, de a se întoarce la casa la care, conform propriei sale mărturisiri, era îndestulat de toate. Ca și Zaheu vameșul, el își elaborează singur *canonul* cerând să fie primit nu ca un fiu ci „ca pe unul din argați". Acestea sunt momentele sau treptele adevăratei pocăințe.

Ne-am putea întreba: Avea nevoie tatăl din pildă de mărturisirea fiului său risipitor? Fără îndoială că nu. Știa bine tatăl ce-a făcut fiul său, precum bine cunoaște Dumnezeu păcatele noastre. Ci noi, noi înșine avem nevoie de această mărturisire: „Fărădelegea mea o cunosc și păcatul meu este înaintea mea pururea" – zice psalmistul David. Numai o mărturisire cu căință și părere de rău „șterge fărădelegea", dar pentru aceasta este nevoie de „brațele părintești" întinse de Dumnezeu prin mâinile duhovnicului spre fiul care se mărturisește. Lui i s-a dat de către Iisus Hristos „puterea legării și dezlegării păcatelor" (Ioan XX, 22 – 23), putere care nu s-a dat nici îngerilor, dar acesta ține și locul tatălui din pildă, care nu este altcineva decât Bunul Dumnezeu, învățând, sfătuind, certând și mângâind – după caz, întotdeauna cu iubire părintească, pe cel ce se mărturisește. Acest lucru pare straniu unora dintre noi. Ce nevoie avem noi să ne mărturisim păcatele înaintea preotului? Nu pot eu face pocăință și de unul singur? Firește că se poate face pocăință și în acest mod, dar acest fel de pocăință nu este nici completă și nici mântuitoare. Ce s-ar fi ales de fiul risipitor, dacă ar fi rămas numai la tânguirea ce-o făcea de unul singur în țara păcatului? El simte nevoia de a se mărturisi, trebuință care, o știm cu toții, este în firea omului.

„Noi credem că adevărata pocăință este un act bilateral. O parte a ei o reprezintă strădania de îndreptare, dorința de înnoire (și aceasta este, desigur, un dar a lui Dumnezeu) pe care o face credinciosul. A doua parte însă o reprezintă harul iertării, pe care Dumnezeu îl împărtășește prin mijlocirea slujitorului Său investit cu această putere, ca urmare a puterii date Sfinților Apostoli și prin ei urmașilor legitimi până la sfârșitul veacurilor".[5]

Sunt, apoi, unii creștini care se îndoiesc de posibilitatea, mai ales în cazul unor păcate grele. În această privință, Sf. Ioan Scărarul zice: "Înainte de a cădea în păcat, dracii ni-l înfățișează pe Dumnezeu ca iubitor de oameni, spre a ne îndupleca mai ușor la păcătuire; iar după ce am căzut în păcat, tot el ni-l înfățișează ca aspru spre a ne îndoi de iertare și a cădea în desnădejde" (Scara, Cuv. 5, 11) de aceea – continuă același sfânt – „nu te speria chiar dacă vei cădea în fiecare zi și nu te depărta de la calea lui Dumnezeu ci stai cu bărbăție și fără îndoială că îngerul tău păzitor va cinsti răbdarea ta... nimic nu se poate asemăna cu mila lui Dumnezeu, nimic nu este mai mare ca ea" (Ibidem, Cuv. 5, 38).

În Pateric citim că un frate a întrebat pe Avva Sisoe: „ Ce voi face avvă că am căzut? I-a răspuns lui bătrânul: Scoală-te; Zis-a fratele: M-am sculat și iarăși am căzut. Deci a întrebat fratele: până când? Zis-a bătrânul: Până vei fi apucat (de moarte) sau în bine sau în rău; căci cu ce se află omul cu aceea se și duce!" Este deosebit acest cuvânt și se cuvine să luăm aminte și să nu ispitim pe Domnul Dumnezeul nostru amânând vremea pocăinței.

De remarcat faptul că sunt mulți creștini hotărâți să facă pocăință, dar puțini sunt cei care știu cum trebuie făcută adevărata pocăință. Nici într-un caz ea nu înseamnă părăsirea Bisericii. Numai aici omul va învăța să facă adevărata pocăință. Numai aici este harul iertării încredințat ierarhiei sacramentale, primit și transmis prin succesiune apostolică.

4 Pr. Dr. Gheorghe Liţiu, op. cit., p. 43.

5 Pr. Dr. Gheorghe Liţiu, op. cit., p. 44.

RUGĂ PENTRU NOUL AN

Nou An pentru noi... An Nou pe pământ -
Ce va fi mâine... cum vom porni?...
Sub vreme și vremuri... cum vom trăi?
Credință s-avem și cugetul sfânt.

Purtăm, de milenii, strămoșii în noi -
Pentru urmași... suntem rădăcină -
Pune-ne, DOAMNE, în suflet lumină...
Și-ajută românii secați de nevoi.

An Nou vom trăi... dă DOAMNE putere,
Ajută ca fruntea spre Tine să fie -
Iubire s-avem, de semeni și glie,
Iar neamul rămână, neam demn peste ere.

Credință ne dă, obraz și cuvânt -
Ajută-ne, DOAMNE, cu suflet și minte -
Să știm înțelege legile sfinte...
În anul ce vine... An Nou pe pământ.

Teona Scopos

CHIAR DACĂ O FI SĂ MOR

Doamne, ia din mine ura
Să pot fi și eu ca Tine,
Să pot Doamne să-mi țin gura
De vor da cu biciu-n mine..

Sau de m-or lovi cu parul,
Sau la moarte de m-or duce
Să stau tare ca tâlharul
Care n-a cârtit pe cruce..

De m-or bate în piroane
Vreau să pot și eu să tac,
Sau să spun ca Tine, Doamne;
„Iartă-i.. că nu știu ce fac."

De mă va lovi necazul,
Sau m-or bate fără vină
Vreau să pot să-ntorc obrazul
Calm, cu inima senină..

Să topesc din suflet gheața
Ce de Tine mă separă..
Pentru Tine să-mi dau viața
De o fi să mi se ceară..

De m-or prinde și pe mine
Și m-or pune sub topor
Să nu mă dezic de Tine,
Chiar dacă o fi să mor.

Sorin Dragoș Butucel

BISERICA ORTODOXĂ ȘI SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ ÎN ANII MARELUI RĂZBOI. ȘCOLILE TEOLOGICE DIN BANAT ȘI ARAD (Silviu Ionel Ferciug)

Preot prof. univ. dr. Sorin Cosma

După absolvire, cu rezultate foarte bune, Facultatea de Teologie – Istorie din cadrul Universității „*Eftimie Murgu*“ din Reșița – Caransebeș, *Părintele Dr. Silviu Ionel Ferciug* urmează studii de masterat la Universitatea de Vest din Timișoara, după care se înscrie la Școala doctorală din cadrul Universității „*Babeș-Bolyai*“ Cluj-Napoca (2016 - 2021), finalizând studiile cu prezenta teză de doctorat apreciată cu calificativul „*foarte bine*“.

Înainte însă a publicat mai multe studii și articole în volume colective și periodice; și și-a afirmat prezența în cadrul unor evenimente culturale, simpozioane, lansări de carte, mese rotunde, conferințe, cercuri pastoral – misionare. În același timp este coautor la 3 volume, primul referitor la „*Corul bisericesc din Bocșa Română. Monografie (1875 – 2015)*“, Editura Tim Reșita, 2015, 351 pagini; iar celelalte două sunt dedicate post-mortem distinsului profesor clujean, Nicolae Bocșan.

Activitatea preoțească a părintelui Silviu Ferciug cunoaște o linie ascendentă, începută ca profesor de religie la mai multe școli; în Caransebeș, Bocșa și Biniș; apoi, la început, cântăreț bisericesc, apoi diacon, preot din 2006 și paroh începând cu 2008 la Parohia Ortodoxă „*Sfântul Nicolae*“ din Bocșa Română. În acest timp și-a afirmat pe plan misionar-bisericesc calitățile muzicale, catehetice, literar artistice și administrativ gospodărești, realizând în perioada 2019 – 2022, ample lucrări de restaurare a bisericii parohiale prin finanțare europeană și contribuție locală, în valoare de peste un milion de euro.

Referitor la studiul de față, reținem dintru început că acesta este structurat în cinci capitole; primele două referindu-se la Biserica Ortodoxă Română din Banat și a școlilor teologice și confesionale dinaintea Primului Război Mondial (p. 29 - 225); iar celelalte trei capitole prezintă organizarea și funcționarea celor două institute teologice din Episcopiile Aradului și Caransebeșului în perioada 1914 – 1919 (p. 225 - 400).

Posibilitatea și necesitatea unei abordări comune a celor două institute teologice este dată de unitatea lor de origine și activitate inițiată și statornicită în Transilvania după modelul și în duhul celei din Sibiul lui Andrei Șaguna...

Desigur, despre fiecare din cele două institute teologice aparținătoare Episcopiilor Aradului și Caransebeșului s-au elaborat monografii de referință în istoriografia ortodoxiei românești; prezentul studiu însă umple un gol în istoriografia bănățeană și chiar

din istoriografia românească, punând în lumină problematica referitoare la experiențele trăite de elevii, părinții acestora și profesorii institutelor teologice ortodoxe, precum și de enoriașii bănățeni în perioada marelui conflict; a participării acestora la război, atât pe frontul extern, cât și pe cel intern, precum și influența războiului asupra vieții și activității lor; evidențiind în felul acesta valoarea *istorică, culturală* și *națională* a celor două institute teologice, animată de dinamica aceleiași tradiții ortodoxe susținută și promovată creator și jertfelnic de Biserica neamului.

În acest context ideatic, prezentul studiu desfășurat pe 480 de pagini stabilește, pe temeiul unei neobosite strădanii de cercetare arhivistică inedită, precum și a celor mai valoroase și competente studii și articole publicate de-a lungul vremii, că institutele teologice – pedagogice din Arad și Caransebeș și-au continuat funcționarea firească, cu predare în limba română, cu toate ingerințele guvernelor dualiste din perioada dinainte și din timpul Marelui Război asupra autonomiei de funcționare a Bisericii Ortodoxe din Mitrolpolia Transilvaniei.

Astfel, Biserica Ortodoxă Română prin intermediul celor două institute teologice a continuat să-și apere *credința, ființa* și *crezul național*, prin slujirea altarului și catedrei, indiferent de vicisitudinile stării de ocupație sau de război, și întrucât au reprezentat fermentul conștiinței de credință și neam, au contribuit la formarea de absolvenți militanți ai idealului Marii Uniri.

În acest sens, autorul are în vedere *funcția națională, cea spiritual – educativă* și *cea sanitar – filantropică* asumate de ierarhii celor două eparhii secondați de directorii, corpul profesoral și elevii din cele două instituții. Astfel, *spiritul național* a fost o constantă bine determinată și susținută prin actul de slujire la altar, prin cel didactic de la catedra, prin atitudinea pronațională a deputaților români din Dieta de la Budapesta, precum și prin pastorale și circulare emise de ierarhii de la Arad și Caransebeș. Din această funcție națională se degajă cea *spiritual – educativă,* în sensul angajării intelectualității românești din Banat în direcția promovării unui învățământ deschis culturii și spiritului laic – european, pentru ca viitorii preoți și învățători să fie la înălțimea misiunii lor în mediul sătesc și orășenesc în care vor activa. Funcția *sanitar – filantropică* și-a dovedit eficiența prin promovarea, în cele două școli teologice, a atașamentului față de suferințele produse și lăsate în viața și familiile celor înregimentați pe front, concretizat în acțiuni practice de organizare a spitalelor militare, colectarea de cărți religioase, colectarea de produse și fonduri bănești pentru spijinirea văduvelor și orfanilor de război...

Privind strategia urmărită în cercetarea istorică, reținem fundamentarea ei pe o serie de metode, tehnici și procedee de investigație. Astfel, având în atenție cu prioritate studiul documentelor, se evidențiază *metoda comparativă, analiza calitativă* și *interpretativă a faptelor, evenimentelor, personalităților, precum* și *studiul de caz*. Prin metoda analizei calitative și comparative a datelor, se realizează o imagine complexă asupra raportului Bisericii Ortodoxe cu statul și eforturile populației românești în susținerea frontului, apoi analiza comparativă a planului de învățământ din cele două institute de specialitate și încadrarea corpului didactic aferent fiecărui institut. Procedeul studiului de caz se realizează prin alcătuirea unei fișe biobibliografice a dascălilor, precum și prezentarea biografică a episcopilor Ioan Ignatie Papp, Elie Miron Cristea, Ioan Popasu și Vasile Mangra.

Privită în *ansamblu*, prezenta teză de doctorat, temeinic documentată și academic redată, este rodul unei munci de cercetare de mai mulți ani, autorul dovedind că stăpânește metoda istorică de cercetare și expunere științifică, precum și putere de analiză și sinteză, și echilibru al judecății în problemele controversate.

Bibliografia folosită ilustrează întreg periplul întreprins de autor în cercetarea sa. Apreciem în mod deosebit utilizarea izvoarelor arhivistice interpretate cu perspicacitatea și acuratețea de selecție specifice autorului.

Forma de expunere este adecvată cercetării științifice, tratând problemele la un nivel superior într-un stil sobru, curgător și antrenant.

Faptul că autorul îmbină armonios, eficient și creator misiunea preoțească cu vocația cărturarească concretizată în cercetarea academică la cel mai înalt nivel, îl așează în elita culturală a cetății, și afirmă lucrarea ca studiu de referință în istoriografia ortodoxiei românești.

MITROPOLITUL BANATULUI ȘI-A SĂRBĂTORIT ONOMASTICA ÎMPREUNĂ CU OAMENII NEVOIAȘI

Mitropolitul Banatului și-a serbat onomastica sâmbătă, 7 ianuarie, de sărbătoarea Soborului Sfântului Ioan Botezătorul și Înaintemergătorul Domnului, și a luat masa de prânz cu beneficiarii Centrului social de urgență pentru persoane fără adăpost, de pe strada Telegrafului. Înaltpreasfințitul Părinte Ioan este un sprijinitor important al instituției sociale timișorene, pentru care oferă periodic cantități însemnate de alimente.

De asemenea, Părintele Mitropolit Ioan a împărțit pachete cu mâncare persoanelor fără adăpost, care locuiesc în cele 11 containere racordate la utilități din cadrul Centrului de Suport pentru Situații de Urgență și Criză de la Pădurea Verde, Timișoara.

Oamenii străzii s-au bucurat de prezența Chiriarhului Banatului în mijlocul lor și de grija constantă a Înaltpreasfinției Sale față de problemele lor. Aceste persoane nevoiașe au beneficiat și de consultanță medicală din partea monahiei doctor Anastasia Pah de la Centrul eparhial. La solicitarea beneficiarilor centrului, Părintele Mitropolit a promis și altora tot sprijinul pentru un consult medical amănunțit.

La gestul caritabil al Înaltpreasfințitului Părinte Ioan a participat și Marius Cosmin Murariu, directorul general adjunct al Direcției de Asistență Socială a Municipiului Timișoara, care s-a bucurat de prezența Părintelui Mitropolit în mijlocul oamenilor străzii, chiar de onomastica Sa, și i-a adresat Părintelui Mitropolit Ioan urarea de *La mulți ani*!

ALIMENTE PENTRU CENTRUL SOCIAL DE URGENȚĂ DIN TIMIȘOARA

Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a fost prezent de onomastica Sa în mijlocul beneficiarilor Centrului social de urgență pentru persoane fără adăpost „Sfântul Francisc" al Primăriei Municipiului Timișoara și a constatat că este nevoie de alimente pentru cantina ce deservește nevoile acestora.

Astfel, marți, 10 ianuarie 2023 au fost distribuite 2200 kg de alimente și alte produse naturale necesare cantinei, ce deservește zilnic peste 600 de persoane. Această acțiune se înscrie în nevoia de a completa și de a sprijini efortul Municipiului Timișoara de a hrăni zilnic sute de beneficiari. De asemenea, au mai fost distribuite și 40.000 ouă, miercuri, 11 ianuarie, la Cantina sociala a Primăriei Timișoara, DGASPC Timiș,

Penitenciarul Timișoara, Penitenciarul pentru minori Buziaș și la spitalele de Psihiatrie din Jebel și Gătaia.

Pe lângă grija de cele materiale, Părintele Mitropolit Ioan îi poartă în rugăciunile Sale pe acești oameni fără adăpost, dar care nădăjduiesc în ajutorul și mila lui Dumnezeu. De asemenea, Înaltpreasfinția Sa văzând starea de sănătate precară a multora, le-a promis că se va ocupa să aibă parte de tratament medical de specialitate și de efectuarea unor analize medicale.

Arhiepiscopia Timișoarei, prin grija Înaltpreasfinției Sale, va continua să desfășoare și alte activități de ajutorare, precum și acțiuni filantropice, în spitale și așezămintele sociale din județul Timiș.

BUCURII PENTRU COPIII CU DIZABILITĂȚI

Marți, 14 februarie 2023, la ceas de seară, tineri din parohia Iosefin, însoțiți de părintele diacon Marius Rumega, au participat la un atelier de confecționat mărțișoare în Centrul de zi pentru Copii cu Dizabilități ,,Podul Lung" din Timișoara.

Acțiunea este de tip caritabil, întrucât, în duminica din 26 februarie a.c., credincioșii parohiei noastre vor putea admira, dar și achiziționa mărțișoare pentru cei dragi, făcând astfel o mică donație pentru copiii din acest minunat centru de recuperare.

În anul 2022, Centrul de Recuperare pentru Copii cu Dizabilități ,,Podul Lung" din cadrul Direcției de Asistență Socială a Municipiului Timișoara, a împlinit 30 de ani de activitate neîntreruptă. Serviciile oferite aici vin în completarea demersurilor și eforturilor familiilor care au copii cu dizabilități, centrul având misiunea de a preveni abandonul atât prin asigurarea pe timpul zilei a unor activități de îngrijire, educație, dezvoltarea unor deprinderi de viață independentă, orientare școlară pentru copii, cât și a unor activități de sprijin, consiliere, educare pentru părinți sau reprezentanții legali ai acestora.

Participanții la acțiunea caritativă au fost impresionați de ceea ce au văzut și simțit în acest centru de recuperare. „De altfel, ori de câte ori poposim în acest loc – spune părintele diacon -, personalul calificat, ne face să ne simțim ca într-o mare familie, în care fiecare contribuie cu dăruire la ajutorarea aproapelui." Așa se și explică de ce multe cazuri grave, copii cu probleme severe de sănătate, vin și primesc asistență în acest centru de recuperare.

Doamna director Amina Dragoescu le-a vorbit participanților despre modul în care a luat ființă acest centru, despre activități și proiecte, tinerii vizitând spațiile unde copiii cu dizabilități își desfășoară activitățile zilnice de recuperare, în funcție de nevoile fiecăruia în parte. Pe lângă informațiile primite, tinerii parohiei s-au bucurat de confecționarea unor simboluri ale primăverii, când natura revine la viață.

CHIRIARHUL BANATULUI ALĂTURI DE CREDINCIOȘI

În seara zilei de 27 februarie a.c., urmare unor avertizări hidrologice emise la nivel național și care au vizat și râuri din județul Timiș, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a cercetat localitățile Balinț și Răchita, aflate în apropierea unor noduri hidrotehnice pe râul Bega, afectate parțial de inundații.

Înaltpreasfinția Sa, împreună cu autoritățile locale și județene ale statului, a analizat situația creată și a precizat că: „la nevoie, putem pune la dispoziție imobile ale parohiilor unde să poată fi cazate temporar persoanele sinistrate". Gestul Părintelui Mitropolit Ioan de a fi alături, în miez de noapte, de pompieri și de localnici i-a impresionat și încurajat pe cei ce luptau pentru a împiedica inundarea locuințelor și a dovedit, dacă mai era nevoie, purtarea sa de grijă pentru credincioșii amenințați de revărsarea apelor.

Postul Învierii Domnului nostru Iisus Hristos a început, așadar, cu încercări pentru credincioșii bănățeni din părțile Făgetului și ale Lugojului, însă, vizita Înaltpresfinției Sale le-a adus în suflet un dram de speranță și certitudinea că nu sunt singuri în necazuri și ispite, ci au alături oamenii Bisericii.

ZIUA CULTURII NAȚIONALE, LA TIMIȘOARA

Cu prilejul Zilei Culturii Naționale, luni, 15 ianuarie 2023, la Academia Română filiala Timișoara, a avut loc manifestarea cu tema: „Cultura Timpului. Timpul Culturii". Acest eveniment cultural a cuprins comunicări științifice, lansare de carte și expoziție de pictură, urmate de un moment artistic.

Moderatorul manifestării a fost conf. univ. CS II, dr. Ioan David, Directorul Bibliotecii Academiei Române, filiala Timișoara și președintele Uniunii Ziariștilor Români „Valeriu Branișteʼ din Timișoara.

Cuvântul de întâmpinare a aparținut acad. Dan Dubină, președintele Filialei Timișoara a Academiei Române, care a evidențiat rolul poetului național Mihai Eminescu în cultura noastră.

Au fost susținute trei referate de către acad. Mircea Dumitru, vicepreședinte al Academiei Române, „Timpul obiectiv și timpul verbal. Teme și probleme actuale în filozofia timpului", arhim. lect. dr. Casian Rușeț, consilier cultural la Episcopia Caransebeșului și cadru didactic la Facultatea de Teologie „Ilarion Felea" din Arad, „Cultura timpului – privire succintă în lumina nepieritoare a tradiției creștin ortodoxe" și preot lect. dr. Nichifor Tănase, consilier eparhial la Arhiepiscopia Timișoarei, „Hristos și timpul – de la mișcarea umană la odihna divină".

În cadrul evenimentului dedicat poetului Național Mihai Eminescu, a fost prezentată și lucrarea „Istoria literaturii române contemporane din Vest", Timișoara, Editura David Press Print, 2022, p. 1032, întocmită de către prof. univ. dr. Alexandru Ruja.

Expoziția de pictură „Viorel Flora – expoziție retrospectivă, la o jumătate de veac de activitate creatoare", a fost prezentată de Todor Doru Ursu, directorul Institutului de Cultură al Românilor din Voivodina. În încheiere, grupul vocal „Ethos" al Episcopiei Caransebeșului a susținut un recital artistic cu piese din lirica eminesciană.

Ziua Culturii Naționale la Timișoara a fost organizată de Academia Română filiala Timișoara, Secția de Filosofie, Teologie, Psihologie și Pedagogie a Academiei Române, Universitatea Politehnica din Timișoara, Biblioteca Academiei Române – filiala Timișoara, Arhiepiscopia Timișoarei și Episcopia Caransebeșului în colaborare cu Comitetul Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii – filiala Timișoara, Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România – filiala „Valeriu Branișteʼ – Timiș și Institutul de Cultură al Românilor din Voivodina.

CATEHEZĂ DEMONSTRATIVĂ ÎN PAROHIA GIARMATA

De la începutul anului școlar 2022-2023, între parohia ortodoxă Giarmata și școala gimnazială din localitate s-a reluat colaborarea concretizată prin întâlnirea preotului paroh cu copiii în cadrul orelor de religie, dar și cu ocazia unor activități comune organizate cu ocazia Zilei Naționale și a colindelor.

În ziua de 26 ianuarie 2023, în biserica „Nașterea Maicii Domnului" din parohia Giarmata protopopiatul Timișoara II, a avut loc sub îndrumarea sectorului catehetic din Arhiepiscopia Timișoarei, o cateheză demonstrativă la care au participat 17 elevi și 10 preoți din parohiile învecinate. Din partea sectorului de Învățământ și Activități cu Tineretul a participat părintele consilier Nichifor Tănase. A fost prezent domnul director al școlii gimnaziale din Giarmata, Hagiu Sorin și profesorul de religie Bonța Dragoș. Cateheza intitulată „Familia creștină în epoca contemporană" a fost susținută de preotul paroh Ioan Sălvan. Preoții participanți au fost plăcut impresionați de modul de desfășurare, de participarea la discuții a elevilor și de colaborarea dintre Biserică și Școală. Cateheza demonstrativă a fost o reușită fiind pentru preoți un îndemn de a aplica și în parohiile lor experiența dobândită.

De asemenea copiii participă la sfintele slujbe oficiate în biserica parohială, ajută pe preotul paroh în altar și unii cântă la strană. La final, s-a hotărât ca acest mod de a lucra cu elevii să continue, mai ales atunci când sărbătorim evenimente importante din istoria noastră națională și când ne aflăm în preajma marilor sărbători creștine.

SIMPOZION DEDICAT UNIRII PRINCIPATELOR ROMÂNE ÎN GARNIZOANA LUGOJ

Batalionul 183 Artilerie Mixtă ,,General Ion Dragalina" a găzduit în data de 20 ianuarie un simpozion dedicat sărbătoririi Zilei Unirii Principatelor Române. Manifestarea a debutat cu un cuvânt introductiv adresat de comandantul unității, locotenent colonelul Romeo-Dacian Buhai, urmat de două expuneri științifice ale invitaților, muzeograful Răzvan Pinca și profesorul Constantin Tufan Stan. De asemenea, domnul general de brigadă (rtr.) Mircea Mândru a rostit un cuvânt dedicat acestui eveniment.

La manifestare au fost prezenți militari ai unității de pe malurile Timișului, cadre militare în rezervă și retragere precum și alți reprezentanți ai instituțiilor publice lugojene.

Tot în această zi a avut loc în colaborare cu Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere ,,Colonel Lucian Marinescu" filiala Lugoj o ceremonie de comemorare a Regimentului 90 Infanterie, la monumentul închinat acestei unități, aflat în vecinătatea cazărmii lugojene. Au fost evocate

evenimente și persoane din istoria unității, având loc și un ceremonial religios de pomenire a celor ce au activat în cadrul acesteia. Serviciul religios a fost oficiat de către părintele protopop Ionuț Furdean, părintele protopop onorar Ioan Cerbu și preotul militar al Garnizoanei Lugoj, Emanuel Gafița.

Instituțiile organizatoare au depus coroane de flori, activitatea încheindu-se cu defilarea artileriștilor lugojeni.

SUITĂ DE EVENIMENTE CULTURAL-EDUCAȚIONALE ÎN CINSTEA SFINȚILOR TREI IERARHI, LA LICEUL TEOLOGIC ORTODOX „SFÂNTUL ANTIM IVIREANUL" DIN TIMIȘOARA

Cu prilejul prăznuirii Sfinților Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur, patronii spirituali ai instituțiilor de învățământ teologic ortodox din întreaga lume, elevii de la clasele de teologie din cadrul Liceului Teologic Ortodox „Sfântul Antim Ivireanul" din Timișoara au participat vineri, 27 ianuarie, la o suită de activități cultural-educaționale, coordonate de diaconul prof. dr. Răzvan Emanuel Fibișan.

Seria manifestărilor, dedicate acestor trei ierarhi, luminători ai creștinătății, a debutat cu un moment de rugăciune comunitară, după care părintele profesor a susținut un exordiu despre importanta lor contribuție la dezvoltarea hermeneuticii creștine și la formularea/exprimarea adevărului divin etern, revelat, confirmat de Tradiția Apostolică și receptat în mărturisirea, cultul și disciplina Bisericii lui Hristos. Totodată, în cuvântul său, părintele profesor a amintit și de contextul și lucrările primului Congres Internațional al Profesorilor de Teologie, desfășurat la Atena, în anul 1936, unde, printre alte rezoluții, s-a hotărât ca Sfinții Trei Ierarhi, datorită operelor sale inegalabile de teologie, să devină ocrotitorii spirituali ai tuturor

Facultăților de Teologie Ortodoxă și, în general, ai Școlilor de Teologie Ortodoxă din lume (Cf. Procès-Verbaux du Premier Congrès de Théologie Orthodoxe à Athènes, 29 novembre-6 décembre 1936, publiés par les soins du Président Prof. Hamilcar S. Alivisatos, Editions Pyrsos, Athènes, 1939, p. 465).

În continuare s-a desfășurat Colocviul de teologie „Moștenirea teologică a Sfinților Trei Ierarhi și relevanța ei într-o lume a indiferentismului religios", în cadrul căruia elevii teologi au prezentat câte o temă desprinsă din literatura patristică a acestor corifei ai teologiei creștine. Pe lângă partea de aghiografie, referatele au cuprins și date cu privire la cele mai semnificative scrieri, abordând, într-o secțiune distinctă, diverse aspecte legate de contribuția teologică a fiecărui ierarh în parte, încercându-se, astfel, evidențierea și tratarea elementelor de noutate pe care le aduce fiecare părinte bisericesc în mersul istoric al teologiei și, totodată, al Bisericii.

Elevii și-au exprimat bucuria că, prin întocmirea referatelor, au avut oportunitatea de a se iniția în lectura textelor patristice referențiale pentru creștinism și de a cunoaște aspectele esențiale legate de viața, opera, activitatea și contribuția celor mai importanți Părinți ai Bisericii la precizarea învățăturii triadologice, dar și la cunoașterea și trăirea Evangheliei lui Hristos.

Prezentarea referatelor a fost intercalată cu un alt eveniment supletiv, și anume: Cercul de lectură patristică „Sfinții Părinți, învățătorii noștri", în cadrul căruia au fost lecturate fragmente referențiale din operele acestor reprezentanți de seamă ai epocii patristice. Activitatea a avut următoarele scopuri: de a promova și încuraja lectura în rândul tinerilor, știind că lectura este un mijloc de comunicare a valorilor culturii universale; de a cunoaște cele mai semnificative titluri ale tezaurului literaturii patristice; de a stimula gustul pentru lectura patristică filocalică, de zidire sufletească, precum și de a îmbogăți viața morală a tinerilor, știut fiind faptul că, Sfinții Părinți ai Bisericii, ca mari păstori de suflete, au fost îndrumători duhovnicești pentru generațiile succesive de creștini; de a crește interesul și de a dezvolta capacitatea pentru reflecția teologică.

Tot în scop doxologic și comemorativ, a fost organizată și Expoziția temporară de carte patristică „Scripta Sanctorum Trium Hierarchorum", ce a cuprins zeci de exemplare ale scrierilor Sfinților Trei Ierarhi. Au fost expuse și câteva volume din celebra colecție „Patrologia Greacă" - PG, tipărită de eruditul frances Jaque Paul Migne, în care, dintr-un total de 166 volume, 4 aparțin Sfântului Vasile cel Mare (vol. 29-32), 4 volume Sfântului Grigorie din Nazianz (vol. 35-38) și 18 volume Sfântului Ioan Gură de Aur (vol. 47-64).

Seria activităților omagiale a fost întregită de un alt moment, de această dată, literar-muzical, exprimat într-un mod artistic. Elevii claselor de teologie, dirijați de preotul prof. Sergiu Pantea, au susținut un recital de imnuri religioase, închinat Sfinților Trei Ierarhi.

CONFERINȚĂ DEDICATĂ SFINȚILOR TREI IERARHI, LA FACULTATEA DE TEOLOGIE DIN TIMIȘOARA

La Facultatea de Teologie din Timișoara a avut loc conferința „Trei ierarhi bănățeni ai condeiului de odinioară. Clericii Iosif-Iuliu Olariu, Iosif-Traian Bădescu și David Voniga", susținută de Pr. Lect. dr. Alin Scridon, de la Facultatea de Litere, Istorie și Teologie din cadrul Universității de Vest din Timișoara.

La această conferință a participat și Părintele Mitropolit Ioan, care a apreciat exortația părintelui Alin Scridon și a îndemnat pe cei prezenți, preoți profesori și studenți, să ia aminte la viața și scrierile acestor trei teologi bănățeni, care prin scrierile lor au influențat în mod pozitiv dezvoltarea teologiei ortodoxe în această parte de țară.

Părintele Alin Scridon a evocat pe cele trei personalități ale Bisericii bănățene, din Banatul de munte și din cel de câmpie, subliniind pregătirea lor teologică și culturală deosebită. „Ne vom întreba ce au în comun episcopul Iosif-Traian Bădescu, protos. Iosif-Iuliu Olariu și preotul David Voniga cu Sfinții

Trei Ierarhi, Vasile, Grigorie și Ioan, pentru că îi desparte o perioadă de 1500 de ani? Din istorie aflăm că Sfinții Trei Ierarhi, episcopul Bădescu și cei doi preoți bănățeni, au iubit Biserica, au prețuit-o și ne-au lăsat un mare dar: cartea. Elitele bisericești și culturale bănățene evocate au publicat peste 10.000 de pagini de scrieri teologice, în special scrieri cu tematică biblică. Chiar dacă nu sunt atât de cunoscuți publicului larg, toți cei trei teologi amintiți au iubit poporul român și au luptat pentru crearea României Mari, dovadă și participarea lor la Marea Unire din 1 decembrie 1918", a precizat preotul lect. dr. Alin Scridon.

La finalul conferinței, corul studenților teologi timișeni, coordonat de către Pr. Asist. Asoc. Laurian Popa, a intonat un mănunchi de imne religioase dedicate praznicului Sfinților Trei Ierahi și Maicii Domnului.

În ziua prăznuirii Sfinților Trei Ierarhi, 30 ianuarie 2023, în Capela Facultății de Litere, Istorie și Teologie, (str. Oituz), preoții profesori au săvârșit Sfânta Liturghie, la care au participat studenții teologi, răspunsurile liturgice fiind date de corul studenților. Sfânta Liturghie va începe la ora 9:30.

Evenimentul dedicat Sfinților Trei Ierarhi, ocrotitorii învățământului teologic ortodox, a fost organizat de Mitropolia Banatului și Facultatea de Litere, Istorie și Teologie din cadrul Universității de Vest din Timișoara.

EXPOZIȚIA „CULTURII BĂNĂȚENE", LA TIMIȘOARA

Astăzi, 3 februarie 2023, în foaierul Filarmonicii „Banatul" din Timișoara a avut loc vernisarea expoziției dedicată „Culturii Bănățene", organizată de inventatorul timișorean Remi Rădulescu. Aceasta este cea de-a patra expoziție din cadrul proiectului intitulat „Performanțe bănățene".

Evenimentul cultural a fost onorat de prezența Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, însoțit de preotul Ionel Popescu, vicar eparhial și a multor reprezentanți ai mediului universitar timișorean, iubitori de cultură, istorici, scriitori bănățeni și jurnaliști.

În cadrul evenimentului au fost rostite alocuțiuni privind valoarea unui asemenea proiect cultural, care se dorește a fi un demers pedagogic, în special pentru generațiile tinere, elevi și studenți, care au datoria de a cunoaște valorile culturale locale.

„În această expoziție putem vedea fotografii, scrieri, mărturii despre cei care au ctitorit cultura în Banat. Dacă în această zonă s-a cultivat și se cultivă, în continuare, sute de mii de hectare de grâu pentru pâine, atunci tot așa și aceste personalități ale culturii prezentate pe panouri, au frământat cultura și știința pentru mintea bănățenilor. În acest fel aș aminti și pe doi bănățeni, laureați ai premiului Nobel, pe Herta Mueller, literatură 2009 și pe Stefan Hell, chimie 2014. Alături de ei sunt și alte mii de personalități bănățene, care prin viața și opera lor au zidit mintea bănățeană", a precizat Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan.

Expoziția cuprinde 78 de planșe, cu peste 200 de personalități bănățene aparținând tuturor etniilor, care s-au născut și au activat în Banat și care prin opera lor au marcat viața culturală și spirituală a acestui colț de țară.

Cu această expoziție se încheie proiectul „Performanțe bănățene", alcătuit din patru expoziții permanente „Premierele Bănățene", „Expoziția Tehnicii Bănățene Antedecembriste", care poate fi vizitată la Casa Tineretului, „Expoziția Sportului Bănățean" amplasată în Sala sporturilor „Constantin Jude" și „Expoziția Culturii Bănățene" de la Filarmonica „Banatul". Acest quartet cultural surprinde prin cele 274 de panouri, peste 700 de exponate montate în 34 de vitrine și 35 de sisteme expoziționale.

Toate acestea pun în valoare patrimoniul cultural, artistic și spiritual al Banatului, Timișoara fiind desemnată în acest an Capitală Europeană a Culturii.

ÎNTÂLNIRE CATEHETICĂ LA DETA

Luni, 6 februarie, a avut loc o întâlnire catehetică cu preoții și profesorii de religie din zona Deta la Liceul Tehnologic ,,Sfântu Nicolae", din orașul Deta.

Cu acest prilej au participat preoții: Nichifor Tănase, consilier eparhial, Ciprian Boșca, protopopul Detei, Aurel Cristian Tomescu, referent catehetic al Arhiepiscopiei Timișoarei, precum și prof. Rahela Popovici, metodist. Au fost prezenți 13 preoți de la parohiile: Deta, Banloc, Birda, Ciacova, Colonia Gătaia, Denta, Gătaia, Gherman, Ghilad, Jamu Mare, Jebel, Stamora Germană și Voiteg și profesorii de religie din aceste localități.

După rugăciune a urmat dezbaterea celor două probleme aflate pe ordinea de zi: Întâlnirea tinerilor ortodocși din toamna aceasta, de la Timișoara și prezentarea conceptului Concursului Național Catehetic, ediția a XV-a, cu tema ,,Tinerii și vârstnicii să laude numele Domnului".

Părintele Consilier a vorbit despre proiectul celei de-a VII-a ediții a Întâlnirii Tinerilor Ortodocși care va avea loc la Timișoara. Conceptul acestei întâlniri are la bază cuvintele Mântuitorului: ,,Voi sunteți prietenii mei" (Ioan 15, 18) și o temă generoasă ,,Tinerii – sentimentul apartenenței la Biserică".

În cele patru zile destinate Întâlnirii tinerilor (Joi-Duminică) vor fi realizate felurite activități religioase, didactice și culturale care vor viza: participarea la Sfânta Liturghie, aflarea unor date din trecutul orașului, ateliere tematice, conferințe, seri filocalice ș. a.

Părintele Aurel Cristian Tomescu a prezentat conceptul noului Concurs Național Catehetic precizând totodată și câteva din activitățile care vor compune concursul de anul acesta: religioase, didactice, culturale și filantropice.

Din partea parohiei Birda și a Școlii Gimnaziale din Birda au participat părintele Valentin Bugariu și prof. Doru Popa.

VERNISAJUL EXPOZIȚIEI „ISTORIA REVOLUȚIEI SOLIDARITATEA", LA TIMIȘOARA

Vineri, 17 februarie 2023, la Sediul Memorialului Revoluției din Timișoara a avut loc vernisajul expoziției „Istoria Revoluției Solidaritatea" din Polonia.

Expoziția face parte din rândul celor peste 130 de evenimente programate pentru a marca deschiderea festivităților consacrate Capitalei Europene a Culturii. În acest sens urbea de pe Bega devine un reper important pe harta europeană a culturii.

Cuvântul de deschidere a aparținut domnului Gino Rado, președintele Asociației Memorialul Revoluției 16-22 decembrie 1989 Timișoara, care a rostit o scurtă alocuțiune privind căderea comunismului în Europa de Est, cu precădere în Polonia. A urmat cuvântul domnului Wojciech Mrozowski, directorul adjunct al Institutului Polonez din București, care a făcut prezentarea expoziției și a evidențiat solidaritatea poloneză în eliberarea de sub comunism, în special al celui de sorginte rusă.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului la expoziție a participat părintele vicar Ionel Popescu, precum și reprezentanți ai mediului universitar, scriitori, istorici, elevi de la liceele din oraș și jurnaliști.

„Memorialul Revoluției din Timișoara tezaurizează documente, fotografii, înregistrări din vremea zilelor fierbinți ale lui Decembrie 1989, mărturii orale și alte documente legate de modul în care s-a desfășurat revoluția la Timișoara. Acest memorial organizează, astăzi, o expoziție în colaborare cu Institutul Polonez din București, despre modul în care s-a desfășurat revoluția pașnică în Polonia anului 1989. Au fost și acolo momente dramatice și este important de subliniat că Biserica din Polonia a susținut mișcarea solidarității poloneze de a înlătura regimul communist-ateu. La acest sfârșit de săptămână, pe lângă această manifestare mai sunt aproximativ 130 de manifestări culturale consacrate acestui eveniment, atât de important din viața orașului nostrum. Aș putea spune că emoția la Timișoara, azi, plutește în aer și aș mai adăuga că Timișoara, prin acest titlu onorific de Capitală Europeană a Culturii se înscrie pe harta Europei și a lumii. Părintele Mitropolit Ioan, printr-un comunicat pe care l-a întocmit cu prilejul deschiderii manifestărilor dedicate capitalei europene a culturii, menționa că Timișoara merită să aibă o Capitală Culturală Europeană zidită pe martiri și că acest titlu onorific este „o floare a recunoștinței pentru martirii timișoreni", care au luptat pentru libertate și credință în Decembrie 1989. De asemenea, Înaltpreasfinția Sa a participat și la deschiderea oficială a manifestărilor dedicate Capitalei Europene a Culturii, deschidere care a avut loc la Palatul Cultural din Timișoara în prezența unor oaspeți de seamă, înalți demnitari, ambasadori, miniștrii, parlamentari veniți din țară și de peste hotare", a precizat preotul Ionel Popescu, vicar eparhial.

După vernisaj a fost vizionat documentarul, de scurt metraj, „Distrugerea unei națiuni", în regia lui Tomasz Grzywaczewski, realizat la solicitarea Institutului Național al Patrimoniului din Polonia (Narodowy Instytut Dziedzictwa), finanțat de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego). Documentarul vorbește despre cum armata Rusiei a distrus patrimoniul cultural al Ucrainei începând cu 24 februarie 2022, despre crimele comise asupra patrimoniului cultural laic și sacru, de la situri arheologice la biblioteci și școli.

Evenimentul este organizat de Memorialul Revoluției din Timișoara în parteneriat cu Institutul Polonez din București. Proiectul face parte din Programul cultural național „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii în anul 2023" și este finanțat prin Centrul de Proiecte al Municipiului Timișoara.

De asemenea, cu ocazia deschiderii oficiale a anului 2023 – Timișoara – Capitală Europeană a Culturii, Memorialul Revoluției din Timișoara are în derulare două expoziții „Istoria Revoluției Solidaritatea" din Polonia și "ROMLAG" precum și o piesă de teatru „ieri Și astăzi" care va avea două reprezentații.

PRINOS DE CINSTIRE ADUS SFÂNTULUI IERARH IOSIF CEL NOU DE LA PARTOȘ DE CĂTRE ELEVII LICEULUI TEOLOGIC ORTODOX DIN TIMIȘOARA

În contextul împlinirii a 455 de ani de la nașterea Sfântului Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș, mitropolitul Timișoarei și ocrotitorul spiritual al Banatului, elevii de la clasele de teologie din cadrul Liceului Teologic Ortodox „Sfântul Antim Ivireanul" din Timișoara, coordonați de diaconul prof. dr. Răzvan Emanuel Fibișan, au participat, în Duminica de dinaintea Sfântului și Mareui Post, la o activitate extrașcolară, menită să pună accent, într-o mai mare măsură, pe latura formativă a educației religioase și, totodată, să lărgească orizonturile spirituale, culturale și intelectuale.

De dimineață, elevii au pornit într-o excursie-pelerinaj la Mănăstirea Partoș, participând, prin oferirea răspunsurilor liturgice, la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie. Alături de elevii teologi, la slujbă, au participat prof. Daniela Buzatu, inspector pentru disciplina religie – ISJ Timiș, prof. Adela Panait, directoarea Liceului Teologic Ortodox „Sfântul Antim Ivireanul" din Timișoara, prof. Monica Ghera, părinți și numeroși pelerini.

Cuvântul de învățătură a fost rostit de părintele conf. univ. dr. Constantin Jinga, de la Facultatea de Litere, Istorie și Teologie din Timișoara, care a evidențiat semnificațiile duhovnicești ale pericopei evanghelice.

După otpustul sinaxei euharistice, elevii au vizitat ansamblul monahal și s-au închinat în bisericuța ce adăpostește mormântul Sfântului Ierarh Iosif, primind informații istorice cu privire la așezământul monahal. În acest fel, tinerii teologi și-au însușit cunoștințe despre lăcașul de cult, edificat în 1750, despre începuturile vieții monahale din acest topos (sec. al XVI-lea), precum și despre viața Sfântului Ierarh Iosif, Mitropolitul Timișoarei, care a viețuit, în rugăciune și în multe nevoințe, în această vatră monahală, după ce s-a retras, în 1653, din tronul vlădicesc de la Timișoara.

În semn de prețuire, comunitatea euharistică a Partoșului le-a oferit elevilor teologi și însoțitorilor lor o agapă, în cadrul căreia aceștia au purtat diverse dialoguri ziditoare de suflet cu părinții duhovnici ai mănăstirii.La final, toți au mărturisit faptul că astfel de activități extrașcolare reprezintă un bun prilej de aprofundare a cunoștințelor religioase și de comuniune de credință cu Dumnezeu, cu sfinții și cu semenii.

ACTUALIATEA EPARHIALĂ

SLUJBA DE BOBOTEAZĂ LA CATEDRALA MITROPOLITANĂ DIN TIMIȘOARA

Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului a slujit de sărbătoarea Botezului Domnului nostru Iisus Hristos la Catedrala mitropolitană „Sfinții Trei Ierarhi" din Timișoara.

Înaltpreasfinția Sa a oficiat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie și Slujba Aghiasmei celei Mari. După Sfințirea Mare a Apei, Chiriarhul a binecuvântat credincioșii, stropindu-i cu apă sfințită, mergând prin mijlocul lor, până la ieșirea din sfântul lăcaș, unde i-a binecuvântat pe toți cei aflați pe treptele catedralei.

În cuvântul de învățătură, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a vorbit despre tainele duhovnicești ale acestui mare praznic, ce deschide începutul propovăduirii Mântuitorului nostru Iisus Hristos și a subliniat semnificația afundării Mântuitorului Hristos în apele Iordanului, ca simbol al curățirii păcatelor întregii firi omenești.

„Astăzi ne aducem aminte de bunătatea lui Dumnezeu, de marea Lui milostivire, care S-a îndurat de noi, văzându-ne căzuți în păcat și în moarte. Iar Tatăl Ceresc nu a trimis un înger, ci L-a trimis pe Fiul Său, să ne ridice din umbra morții. Fiul Omului a venit pe acest pământ în chip smerit, născându-se într-o peșteră, apoi pe la 30 de ani s-a smerit, pentru a fi botezat de Sfântul Ioan în apele Iordanului", a precizat Părintele Mitropolit Ioan.

De asemenea, Înaltpreasfinția Sa a vorbit despre puterea sfințitoare a Aghiasmei celei Mari, ca apă purtătoare de Har, pe care credincioșii o consumă timp de opt zile după praznicul Botezului Domnului și o întrebuințează în familiile și gospodăriile lor potrivit rânduielilor bisericești.

După slujbă, preoții slujitori au împărțit credincioșilor prezenți Agheasma cea Mare, administrația catedralei pregătind în acest an vase cu o capacitate de peste 5000 de litri de apă.

SFINȚIREA CLOPOTNIȚEI ȘI A TROIȚEI, LA BISERICA DIN CADRUL SPITALULUI „VICTOR BABEȘ" DIN TIMIȘOARA

Vineri, 27 ianuarie 2023, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a sfințit clopotnița și troița sculptată în lemn, ridicate în proximitatea bisericii din cadrul Spitalului „Victor Babeș" din Timișoara.Întâistătătorul Mitropoliei Banatului a fost întâmpinat de către părintele consilier eparhial Cristian Pavel, de la Sectorul social-filantropic al Arhiepiscopiei Timișoarei, părintele protopop Cristian Păiș, de la Protopopiatul Timișoara II, părintele Dorian Oprișor, de la Spitalul „Victor Babeș" din Timișoara, domnul prof. univ. dr. Virgil Musta, șeful secției de Boli infecțioase din cadrul spitalului, membru în Adunarea eparhială, cadre

medicale, precum și mulți credincioși care au dorit să participe la acest eveniment.

După sfințirea clopotniței și a troiței, Părintele Mitropolit Ioan, împreună cu cei prezenți, au intrat în biserică și a fost binecuvântată racla pregătită pentru așezarea în ea a sfintelor moaște Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a înălțat apoi o rugăciune pentru ctitorii, ostenitorii și binefăcătorii sfântului locaș, pentru toate cadrele medicale și pentru cei bolnavi, mulțumind și celor care s-au ostenit cu ridicarea clopotniței și a troiței. Preotul slujitor al spitalului, Dorian Oprișor a mulțumit Părintelui Mitropolit pentru binecuvântare și bucuria făcută cadrelor medicale și credincioșilor în această zi.

Biserica cu hramul ,,Sf. Mare Mucenic Mina" din cadrul Spitalului de Boli Infecțioase și Pneumoftiziologie ,,Dr. Victor Babeș" din Timișoara, proiectată de către doamna Arhitect Elena Laslo a fost ridicată între anii 2002-2004 și împodobită cu pictură în anii 2004-2006, prin strădania preotului Ioan Dumitriu, a cadrelor medicale și a bunilor credincioși din această parte a orașului. Biserica a fost sfințită în data de 11 noiembrie 2006 de către Preasfințitul Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei.

LANSAREA CĂRȚII „SĂCĂLAZ. TIMP ȘI ISTORIE"

În Ajunul sărbătoririi Sfinților Trei Ierarhi, în Parohia Săcălaz I din Protopopiatul Timișoara I, la inițiativa părintelui Ionel Maftei, a fost realizată o activitate religios-culturală.

Activitatea a debutat cu oficierea Tainei Sfântului Maslu, de un sobor de preoți. Răspunsurile liturgice au fost date de Corala ,,Armonia" din localitate. După otpustul Sfintei Taine, a fost organizată lansarea monografiei *Săcălaz. Timp și istorie,* Editura Eurostampa, Timișoara, 2022, 347 p. Iscălită de Ghiță Blejușcă și Ștefan Tomoioagă, cartea, îngrijită de Dana Fatol oferă cititorilor cea de-a IV-a ediție revizuită și adăugită. Apariția volumului a fost posibilă prin sprijinul financiar al dl. Sabin Emilian Ceontea.

Lansarea Monografiei a fost moderată de dr. Daniela Băcilă (Radio Timișoara). Despre carte au vorbit: părintele protopop Zaharia Pereș, Sabin Emilian Ceontea, părintele dr. Valentin Bugariu (redactor-șef al revistei de cultură și religie rurală ,,Arhanghelul"), prof. Ioan Traia, președintele Asociației Publiciștilor Presei Rurale din Banat, Iancu Murărescu (revista ,,Sărcia"), conf. univ. dr. Claudiu T. Arieșan (Universitatea de Vest din Timișoara), Titus Pervulescu (jurnalist rural) și autorii Gh. Blejușcă și Șt. Tomoioagă.

Dl. Liviu Vasiu, președintele Asociației Culturale ,,Armonia" și prof. Manuela Matits, directorul Școlii Gimnaziale din Săcălaz au oferit diplome de excelență celor care s-au ocupat de apariția și lansarea volumului. Au primit diplome, autorii, Sabin Emilian Ceontea, preoții Ionel Maftei, Toma Petru, precum și alți colaboratori ai Asociației și ai Școlii.

Partenerii media a acestei activității culturale au fost Radio Timișoara, Radio Trinitas și Televiziunea Română, studioul Timișoara.

HRAMUL CAPELEI FACULTĂȚII DE TEOLOGIE DIN TIMIȘOARA

Luni 30 ianuarie, de praznicul Sfinților Trei Ierarhi, capela din cadrul Facultății de Teologie din Timișoara, sfințită pe 3 octombrie 2022, și-a sărbătorit hramul.

Sfânta Liturghie a fost săvârșită de preoții profesori ai Facultății, în prezența domnilor profesori, a personalului auxiliar și studenților.

Cuvântul de învățătură a fost rostit de părintele conf. dr. Constantin Jinga, șeful Colectivului de Teologie. Mulți dintre cei de față s-au împărtășit cu Trupul și Sângele Domnului.La momentul ecteniei pentru morți au fost pomeniți profesorii și studenții Facultății trecuți la cele veșnice.

Momentul liturgic a fost unul de comuniune duhovnicească și de bucurie a întâlnirii între cadrele didactice și studenți.

HRAMUL CATEDRALEI MITROPOLITANE DIN TIMIȘOARA

La sărbătoarea Sfinților Trei Ierarhi, Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur, Catedrala Mitropolitană din capitala Banatului a îmbrăcat haine de sărbătoare, cinstindu-și ocrotitorii spirituali.

Manifestările cu caracter liturgic, prilejuite de hramul istoric al Catedralei mitropolitane din cetatea Timișoarei au început încă din ajunul sărbătorii Sfinților Trei Ierarhi, când sute de credincioși bănățeni s-au rugat împreună cu ierarhii din Arhiepiscopia Timișoarei, aducând prinos de cinstire marilor apărători ai Ortodoxiei din secolul al IV-lea.

Programul slujbelor religioase a debutat cu slujba Vecerniei unită cu Litia, oficiată, în prezența Întâistătătorului Mitropoliei Banatului, Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, de Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, împreună cu un sobor de preoți și diaconi.

În ziua sărbătorii, Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie a fost oficiată de un sobor de trei ierarhi, format din Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, Preasfințitul Părinte Nestor, Episcopul Devei și Hunedoarei și Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei. Din soborul slujitor au mai făcut parte consilierii de la

Centrul eparhial, protopopii Timișoarei, clericii de la Catedrala Mitropolitană, precum și ieromonahi de la mănăstirile din eparhie.

În cadrul sinaxei euharistice, au fost pomeniți Întâistătătorii Mitropoliei Banatului, ctitorii și binefăcătorii Catedralei. Cuvântul de învățătură a fost rostit de Preasfințitul Părinte Nestor.

Din 1936, odată cu punerea pietrei de temelie a Catedralei Ortodoxe din Timișoara, Sfinții Trei Ierarhi, Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur, devin ocrotitorii spirituali ai acestui monumental edificiu sacrosanct, fiind singura catedrală chiriarhală din România cu acest hram. Târnosirea lăcașului de cult a avut loc în 6 octombrie 1946, de către Preafericitul Părinte Patriarh Nicodim, împreună cu un sobor de ierarhi, preoți și diaconi, în prezența ctitorului, Majestatea Sa, Regele Mihai I al României.

CHIRIARHUL BANATULUI ÎN MIJLOCUL CREDINCIOȘILOR LUGOJENI

În Duminica a 34-a după Rusalii, a Întoarcerii Fiului Risipitor, slujitorii și credincioșii Parohiei Ortodoxe Române „Adormirea Maicii Domnului” din Lugoj au trăit momente de înălțătoare bucurie

duhovnicească prilejuite de prezența, în mijlocul lor, a Înaltpreasfințitului Părinte IOAN, Mitropolitului Banatului.

La orele dimineții chiriarhul a fost întâmpinat, în fața sfântului lăcaș, de către soborul de slujitori ai parohiei, Prot. On. Ioan Cerbu, Pr.prof.dr. Vasile Muntean, Pr. Cristian Cerbu și Diac. Silviu Iordache, precum și de către sutele de credincioși prezenți la slujba duminicală.

După oficierea Sfintei Liturghii, Înaltpreasfinția Sa a împărtășit celor prezenți cuvântul de învățătură legat de textul parabolei Fiului Risipitor, scoțând astfel în evidență mesajul pe care aceasta ni-l transmite fiecăruia: întoarcerea din „țara îndepărtată", a lumii păcatului și a patimilor la Tatăl nostru, care ne așteaptă cu brațele deschise ca un adevărat Părinte iubitor și milostiv. Totodată, ierarhul a evidențiat și câteva amănunte importante, din punct de vedere istoric-teologic, legate de frumusețea și conținutul literar al parabolei Fiului Risipitor.

La final, părintele paroh Ioan Cerbu a adresat Înaltpreasfințitului Părinte Ioan cuvânt de aleasă mulțumire și prețuire pentru grija și dragostea pe care le manifestă permanent față de comunitatea de credincioși și slujitori ai parohiei „Adormirea Maicii Domnului" din Lugoj.

ADUNAREA GENERALĂ A SOCIETĂȚII FEMEILOR CREȘTIN-ORTODOXE DIN TIMIȘOARA

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Ioan, sala de festivități a parohiei Timișoara-Iosefin a găzduit miercuri, 15 februarie 2023, Adunarea Generală a Societății Femeilor Creștin-Ortodoxe din Timișoara.

În prima parte a acestei ședințe au fost prezentate raportul cu activitatea societății pe anul 2022, raportul privind situația financiară până în prezent și programul de activități pe anul în curs. De asemenea, a fost păstrat un moment de reculegere în memoria membrelor societății, trecute la cele veșnice, în 2022 și în prima parte a acestui an.

Anul trecut, Societatea a derulat proiectele: „Fiecare copil – un dar de la Dumnezeu" în parteneriat cu Centrul de Primire în Regim de Urgență de pe lângă Direcția Copilului Timiș, în cadrul căruia credincioasele din societate ajută copiii la rezolvarea temelor de școală, le citesc povești celor mici sau îi învață regulile elementare de igienă; programul „Voluntariat" în activitatea de asistare și suport efectiv a pacienților cazuri sociale; programul „O masă caldă" pentru elevii de la Liceul Ortodox „Sfântul Ierarh Antim Ivireanul" din Timișoara; programul de ajutorare a unor copii cu dizabilități ce frecventează Centrul de zi „Podul Lung" din Timișoara; programul local destinat cursurilor pentru deținuți, în parteneriat cu Penitenciarul din Timișoara, susținute de credincioasele din societate pentru a-i ajuta să se reintegreze în societate, după punerea în libertate.

Partea a doua a adunării a fost consacrată propunerilor de activități pentru anul 2023. Astfel, s-a hotărât ca Societatea Femeilor Creștin Ortodoxe din Timișoara să intensifice colaborarea cu Serviciul Social al Arhiepiscopiei Timișoarei și să contribuie împreună cu unele parohii, fundații și asociații filantropice la construcția unui așezământ destinat mamelor adolescente nesusținute de familie, să creeze un site și grupuri pe rețelele de socializare, pentru a mediatiza activitățile desfășurate și a dinamiza realizarea acestora, să acorde o mai mare atenție persoanelor vârstnice, în concordanță cu hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române care a decretat anul 2023 „Anul omagial al pastorației persoanelor vârstnice".

Pe lângă acestea, pe anul în curs se dorește încheierea unor parteneriate cu liceele din Timișoara pentru a relaționa cu fetele, cu tinerele care sunt apropiate de Biserică și de valorile morale pe care aceasta le propovăduiește.

La finalul ședinței, părintele Ionel Popescu, vicar eparhial, a transmis credincioaselor prezente binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, împreună cu aprecierea și mulțumirea Înaltpreasfinției Sale și a Centrului eparhial pentru activitățile social-filantropice și culturale desfășurate de societate în anul 2022.

În final, Părintele vicar a sintetizat activitatea deosebită desfășurată de Societatea Femeilor Creștin-Ortodoxe în ultimii douăzeci de ani, a subliniat implicarea credincioaselor care au fost și sunt membre în societate în proiecte filantropice destinate copiilor, tinerilor și vârstnicilor, bolnavilor, persoanelor cu dizabilități, precum și colaborarea deosebită cu Centrul eparhial, Fundația „Filantropia", Fundația „Preot Ioan Olariu" a parohiei Timișoara Iosefin, cu parohiile timișorene și cu așezămintele speciale din orașul nostru, asigurându-le de tot sprijinul Părintelui Mitropolit Ioan și al unităților noastre bisericești.

SLUJBA PARASTASULUI PENTRU MITROPOLITUL VASILE LAZARESCU, LA 54 DE ANI DE LA TRECEREA SA LA DOMNUL

În Sâmbăta Moșilor de iarnă, când în Biserica Ortodoxă se săvârșește Slujba parastasului pentru cei adormiți, în necropola mitropoliților, de sub altarul Catedralei mitropolitane „Sfinții Trei Ierarhi" din Timișoara, a avut loc pomenirea Mitropolitului Vasile Lazarescu, de la a cărui trecere la cele veșnice s-au împlinit 54 de ani. Slujba parastasului pentru primul Mitropolit al Banatului a fost oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, împreună cu un sobor de preoți și diaconi de la Centrul Eparhial și catedrală. Alături de clerici, pentru odihna sufletului vrednicului mitropolit, s-au rugat mai mulți credincioși, monahii, precum și membrii familiei ierarhului bănățean.

La final, Chiriarhul Banatului a amintit de principalele realizări ale Mitropolitului Vasile Lazarescu, care, atât ca și Episcop al Timișoarei, iar, mai apoi, ca Arhiepiscop și Mitropolit, a fost implicat direct în coordonarea lucrărilor de construcție a Catedralei Mitropolitane, în achiziționarea și amenajarea actualelor clădiri ale reședinței și Centrului eparhial, precum și la înființarea Mitropoliei Banatului, în iulie 1947.

***

Mitropolitul Vasile Lazarescu s-a născut la 1 ianuarie 1894 în localitatea timișeană Cornești. A urcat pe rând treptele slujirii în Biserică, fiind mai întâi hirotonit preot necăsătorit, apoi fiind numit protopop (1926). S-a călugărit în anul 1928 la Mănăstirea Hodoș-Bodrog, apoi a primit rangul de protosinghel (1928) și pe cel de arhimandrit (1929). La 21 octombrie 1933 este ales episcop al

Caransebeșului, fiind hirotonit în catedrala din Caransebeș, la 31 decembrie 1933 și înscăunat la 15 aprilie 1934. La 12 iunie 1940 este ales episcop al Timișoarei și înscăunat la 25 martie 1941, în biserica Parohiei Timișoara-Iosefin. Prin ridicarea eparhiei în rang în anul 1947, devine arhiepiscop al Timișoarei, apoi mitropolit al Banatului, fiind instalat la 26 octombrie 1947, în Catedrala mitropolitană din Timișoara, păstorind pe credincioșii bănățeni până în 1961. A trecut la cele veșnice în ziua de 21 februarie 1969, la mănăstirea Cernica, fiind înhumat, în cripta familială din localitatea sa natală. În aprilie 1993 a avut loc ceremonia de deshumare a osemintelor,

acestea fiind aduse la Catedrala mitropolitană din Timișoara, unde, în prezența chiriarhilor Mitropoliei și a numeroși clerici și credincioși, au fost reînhumate în cripta ierarhilor de la subsolul lăcașului de cult.

LA TIMIȘOARA AU ÎNCEPUT PREGĂTIRILE PENTRU ÎNTÂLNIREA INTERNAȚIONALĂ A TINERILOR ORTODOCȘI

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, în intervalul 6 – 16 februarie au avut loc opt întâlniri informative cu preoții și profesorii de religie din cadrul celor șase protopopiate ale Arhiepiscopiei Timișoarei.

Cu acest prilej, a fost prezentat conceptul ediției a VII-a a „Întâlnirii Internaționale a Tinerilor Ortodocși", care se va desfășura la Timișoara în intervalul 31 august – 3 septembrie, precum și conceptul Concursului Național Catehetic, ediția a XV-a, cu titlul „Tinerii și vârstnicii să laude numele Domnului."

Echipa de organizare ITO 2023, reprezentată de Părintele vicar-eparhial Ionel Popescu, Părintele consilier eparhial Nichifor Tănase, Doamna Inspector Școlar Daniela Buzatu, diac. Cătălin Moisescu și drd. Vicențiu Bășa, au prezentat tematica și programul evenimentului, puse sub egida „Voi sunteți prietenii mei". Așadar, pornind de la coordonatele prezentate în cadrul întâlnirilor, a fost evidențiat rolul vital pe care voluntarii îl vor avea în acțiunea de implementare a proiectului. Etapa actuală de recrutare, care vizează preoții și profesorii de religie, reprezintă prima dintre din cele trei etape planificate.

În jurul lor se vor adăuga succesiv studenții din cadrul organizațiilor de tineret și liceenii dornici să participe la un eveniment unic pentru generația lor. După procedura de recrutare a celor aproximativ 500 de voluntari urmează multiple sesiuni de formare tematică, care le vor îmbunătăți abilitățile de comunicare, de management situațional și organizatoric-aplicativ.

Cea de-a doua componentă a întâlnirilor a fost susținută de către Părintele referent Cristian Tomescu care a prezentat particularitățile actualei ediții a Concursului Național Catehetic „Tinerii și vârstnicii să laude numele Domnului." După cum a reieșit din prezentarea conceptului, cele două evenimente se află în strânsă legătură, reunind tinerii de toate vârstele sub semnul prieteniei în Hristos.

A TRECUT UN AN DE LA ÎNCEPEREA RĂZBOIULUI DIN UCRAINA

Vineri, 24 februarie 2023, timișorenii au comemorat victimele invaziei ruse în Ucraina, cu prilejul împlinirii unui an de la începerea războiului și au ascultat mesajul de solidaritate pentru poporul ucrainean.

Delegatul Părintelui Mitropolit Ioan la această manifestare impresionantă a fost părintele consilier eparhial Timotei Anișorac, care împreună cu preotul ucrainean Cristian Popovici și cu sutele de credincioși prezenți s-au rugat pentru sufletul celor uciși în Ucraina și, precum revoluționarii din decembrie 1989, au rostit, tot în Piața Operei, rugăciunea Tatăl nostru și au fost aprinse 365 de candele pentru cele 365 zile de război.

La aceste momente comemorative au participat autoritățile locale, credincioși ucraineni, refugiați din Ucraina la Timișoara, reprezentanți ai confesiunilor creștine din Timișoara și numeroși localnici, care au păstrat un moment de reculegere pentru victimele acestui război și a fost rostit un mesaj de solidaritate pentru poporul ucrainean.

Din cauza invaziei militare ruse în Ucraina, milioane de ucraineni au părăsit țara, peste 3 milioane traversând granița cu România. Unii dintre ei au rămas la noi în țară, în timp ce alții au plecat spre vestul Europei. Timișoara a găzduit și găzduiește, la rândul ei, aproximativ 3500 de confrați veniți din Ucraina, peste 300 de copii fiind integrați în grădinițele și școlile orașului nostru.

Direcția de Asistență Socială Timiș, Fundația Filantropia a Arhiepiscopiei Timișoarei și unele parohii acordă sprijin moral și material refugiaților din Ucraina, ajutoare constând din medicamente, alimente, îmbrăcăminte, obiecte de uz igienico-sanitar fiind trimise în Ucraina cu sprijinul acestor instituții și a unor ONG-uri din județul nostru. Prin această acțiune timișorenii s-au arătat solidari față de vecinii lor, națiunea ucraineană. De asemenea, Timișoara rămâne fidelă valorilor pentru care a luptat în decembrie 1989 împotriva unui regim totalitar.

În urmă cu un an Timișoara se înfrățea cu orașul ucrainean Cernăuți. Prin acest gest simbolic, cele

două orașe împărtășesc valori comune, precum multiculturalitatea, multiconfesionalitatea și multietnicitatea, care converg spre o conviețuire pașnică având ca fundament libertatea, credința și buna înțelegere.

Timișoara este în acest an Capitală Europeană a Culturii și dorește ca și orașul Cernăuți să pășească în marea familie europeană. Acest deziderat poate fi îndeplinit prin retragerea forțelor armate ruse și prin respectarea granițelor Ucrainei, stabilite în anul 1991.

Acum, la împlinirea celor 365 de zile de la declanșarea invaziei ruse în Ucraina, societatea civilă din Timișoara se solidarizează cu poporul ucrainean.

AGENDA ÎNALTPREASFINȚITULUI PĂRINTE IOAN, MITROPOLITUL BANATULUI

IANUARIE 2023

1 ianuarie 2023
A oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură, la finalul căreia a oficiat și slujba de Te-Deum, cu prilejul Anului Nou.

4 ianuarie 2023
A vizitat parohia Livezile, din protopopiatul Deta, implicându-se în reabilitarea casei parohiale și totodată oferind alimente unei familii nevoiașe cu mai mulți copii din localitate, precum și cereale pentru animale și lemne de foc.

6 ianuarie 2023
Cu prilejul praznicului Botezului Domnului, a oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură, la finalul căreia a sfințit Apa cea Mare.

7 iunie 2023
A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Sânnadrei Colonie, din protopopiatul Timișoara II, rostind cuvântul de învățătură;
La orele amiezii, a luat masa de prânz cu beneficiarii Centrului social de urgență pentru persoane fără adăpost, de pe strada Telegrafului, din Timișoara, ulterior vizitând și Centrul de Suport pentru Situații de Urgență și Criză de la Pădurea Verde, unde de asemenea, a împărțit pachete cu alimente pentru beneficiari.

8 ianuarie 2023
A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Bazoșu Nou, din protopopiatul Timișoara I, rostind cuvântul de învățătură.

10 ianuarie 2023
A primit pe diaconul Laurențiu Bagiu, de la parohia Timișoara-Mehala, din protopopiatul Timișoara I;
A primit pe preotul pensionar Gavril Creța, din Timișoara;
A primit pe preotul pensionar Vasile Anișorac, din Timișoara;
A primit pe domnul prof. dr. Ioan Hațegan, de la Academia Română, Institutul de studii Banatice, din Timișoara.

11 ianuarie 2023
A primit pe domnul prof. univ. dr. Tudor Luca, managerul Institutului de Boli Cardiovasculare, Timișoara;
A primit pe diaconul Cătălin Burlacu, de la parohia Timișoara Cetate, din protopopiatul Timișoara I;
A primit pe preotul paroh Andrei Sîrbu, de la parohia Sânanadrei, din protopopiatul Timișoara I;
A primit pe preotul paroh Marcel Vlaicu, de la parohia Timișoara Cetate, din protopopiatul Timișoara I;
A primit pe preotul coslujitor Daniel Alic, de la parohia Timișoara Fabric – Sfântul Ilie, din protopopiatul Timișoara II.

12 ianuarie 2023
A primit pe preotul Nicolae Lajos, de la Dieceza Romano-Catolică de Timișoara;
A primit pe preotul lector univ. dr. Marius Florescu, de la Facultatea de Teologie, din Timișoara;
A primit pe preotul coslujitor Petru Drăghicescu, de la parohia Timișoara Viile Fabric, din Timișoara;
A primit pe domnul prof. univ. dr. Silviu Sofronie, Consul Onorific al Republicii Moldova la Timișoara;
A primit vizita Preasfințitului Părinte Sofronie, Episcopul Oradiei;
A primit pe domnul ec. Mircea Călin, director general - Direcția Regională a Finanțelor Publice Timișoara.

13 ianuarie 2023

A primit pe preotul paroh Radu Codreanu, de la parohia Folea, din protpopitaul Deta;
A primit pe preotul paroh Georgian Popovici, de la parohia Stamora Germană, din protopopiatul Deta;
A primit pe preotul paroh Achim Miloș, de la parohia Denta, din protopopiatul Deta;
A primit pe domnul Comisar Șef de Poliție, Liviu Marica, directorul Penitenciarului Timișoara;
A primit pe doamna prof. Adela Panait, directorul Liceului Teologic Ortodox "Sfântul Antim Ivireanul", din Timișoara;
A primit pe preotul paroh Caius Andrașoni, de la parohia Ghiroda Veche, din protopopiatul Timișoara II;
A primit pe preotul paroh Cristian Tomescu, de la parohia Timișoara Fabric Est, din protopopiatul Timișoara II.

15 ianuarie 2023

A oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură.

16 ianuarie 2023

A primit pe preotul paroh Nicolae Cioica, de la parohia Periam, din protopopiatul Sânnicolau Mare;
A primit pe domnul academician, Mircea Dumitru, vicepreședintele Academiei Române, respectiv pe domnul academician Dan Dubină, președintele Academiei Române, filiala Timiș;
A primit pe domnul prof. univ. dr. ing. Florin Drăgan, rectorul Universității Politehnica Timișoara, respectiv domnul prof. univ. dr. Sorin Mușuroi, prorectorul Universității Politehnica din Timișoara.

17 ianuarie 2023

A primit pe domnul ing. dr. Marian Vasile, administratorul public al Consiliului Județean Timiș;
A primit pe preotul paroh Sebastian Petrescu, de la parohia Pădureni, din protopopiatul Deta;
A primit pe preotul paroh Simion Bistrian, de la parohia Parța, din protopopiatul Timișoara I;
A primit pe preotul paroh Sorin Ghilezan, de la parohia Carani, din protopopiatul Timișoara I.

18 ianuarie 2023

A primit pe preotul paroh Traian Debucean, de la parohia Chișoda, din protopopiatul Timișoara I;

A primit pe domnul colonel Virgil-Nicu Florescu, comandantul Brigăzii 18 Cercetare, Supraveghere „Decebal" Timișoara.

20 ianuarie 2023

La invitația Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a prezidat ședința Consiliului Eparhial al Arhiepiscopie Aradului.

21 ianuarie 2023

A prezidat lucrările ședinței anuale a Adunării Eparhiale, eveniment desfășurat în Sala festivă a Centrului Eparhial.

22 ianuarie 2022

A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Bucovăț, din protopopiatul Timișoara, rostind cuvântul de învățătură;

În după-amiaza zilei a participat la întâlnirea ecumenică de rugăciune pentru unitatea creștinilor, desfășurată în biserica greco-catolică cu hramul „Nașterea Maicii Domnului", din Timișoara.

24 ianuarie 2023

A participat la ceremonia militar-religioasă cu prilejul Zilei Unirii Principatelor Române, eveniment desfășurat la sediul Inspectoratului Județean de Poliție Timiș.

25 ianuarie 2023

A primit pe domnul Ioan Bucalău, din orașul Pîncota, județul Arad;

A primit pe preotul paroh George Giurgiu, de la parohia Timișoara Blașcovici, din protopopiatul Timișoara I;

A primit pe domnul dr. Virgil-Filaret Musta, Șeful Secției de Boli Infecțioase de la Spitalul „Victor Babeș", din Timișoara;

A primit pe preotul paroh Marius Șonea, de la parohia Giroc, din protopopiatul Timișoara I;

A primit pe preotul Adrian Carebia, redactorul Revistei mitropolitane „Altarul Banatului".

26 ianuarie 2023

A primit pe preotul Dorin Covaci, protopopul Oficiului protopopesc Făget;

A primit pe preotul Cristian Păiș, protopopul Ofciului protopopesc Timișoara II;

A primit pe domnul ing. topograf Gabriel Zaharia, din Timișoara;

A primit pe doamna Luciana Friedmann, președinta Comunității Evreilor din Timișoara.

27 ianuarie 2023

A primit pe domnul conf. univ. dr. Eugen Barzu, de la Facultatea de Arte Vizuale – Arte și Design, din cadrul Universității de Vest din Timișoara;

A primit pe preotul paroh Cosmin Drugan, de la parohia Săcălaz II, din protopopiatul Timișoara I;

A primit pe preotul lector univ. dr. Rafael Povîrnaru de la Facultatea de Teologie din Timișoara;

A sfințit noua clopotnița a bisericii din incinta Spitalului de Boli Infecțioase „Victor Babeș", din Timișoara;

A participat la conferința „Trei ierarhi bănățeni ai condeiului de odinioară. Clericii Iosif-Iuliu Olariu, Iosif-Traian Bădescu și David Voniga", susținută de pr. lect. dr. Alin Scridon, de la Facultatea de Litere, Istorie și Teologie din cadrul Universității de Vest din Timișoara, desfășurată la sediul facultății.

29 ianuarie 2023

A oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură;

În ajunul hramului istoric al catedralei mitropolitane „Sfinții Trei Ierarhi" a participat la catedrala mitropolitană la slujba Vecerniei cu Litie.

30 ianuarie 2023

Cu prilejul hramului istoric al catedralei mitropolitane „Sfinții Trei Ierarhi" a oficiat Sfânta Liturghie în catedrala mitropolitană, alături de Preasfințitul Părinte Nestor, Episcopul Devei și Hunedoarei, respectiv Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei.

31 ianuarie 2023

A primit pe preotul paroh Bogdan Boicu, de la parohia Bărăteaz, din protopopiatul Timișoara I;

A primit pe preotul profesor Claudiu Munteanu, de la Colegiul Național Bănățean, din Timișoara;

A primit pe domnul colonel Sorin Homeag, comandantul Spitalului Militar de Urgență „Dr. Victor Popescu", din Timișoara;
A vizitat parohiile: Hitiaș, Drăgoiești, Ficătari și Căpat, din protopopiatul Lugoj, întâlnindu-se cu preoții parohi și responsabilii adminstrațiilor locale, în vederea găsirii unor amplasamente potrivite, pentru ridicarea de capele funerare în comunități.

FEBRUARIE 2023

1 februarie 2023
A primit pe preotul paroh Ovidiu Carp, de la parohia Bunea Mare, din protopopiatul Făget;
A primit pe preotul Dorin Covaci, protopopul Oficiului protopopesc Făget;
A primit pe domnul Cristian Moș, vicepreședintele Consiliului Județean Timiș;
A primit pe doamna Saveta Moldovan, primarul localității Foeni;
A vizitat parohia Gai, din protopopiatul Deta.

2 februarie 2023
A oficiat Sfânta Litughie la schitul „Buna Vestire", din localitatea Sânandrei Colonie, rostind cuvântul de învățătură;

3 februarie 2023
A primit pe Excelența Sa, Angela Pesavento, Consul Onorific al Republicii Italia, la Timișoara;
A primit pe preotul lector univ. dr. Adrian Covan, de la Facultatea de Teologie, din Timișoara;
A primit pe domnul conf. univ. dr. Eugen Barzu, de la Facultatea de Arte Vizuale – Arte și Design, din cadrul Universității de Vest din Timișoara;
A primit pe preotul lector univ. dr. Rafael Povîrnaru, de la Facultatea de Teologie din Timișoara;
A primit pe domnul colonel Sorin Homeag, comandantul Spitalului Militar de Urgență „Dr. Victor Popescu", din Timișoara;
A primit pe preotul paroh Gheorghe Covaci, de la parohia Cenad, din protopopiatul Sânnicolau Mare;
A participat la Expoziția Culturii Bănățene, eveniment desfășurat în foaerul Filarmonicii de Stat, Banatul, din Timișoara;
A vizitat parohia Fârdea, din protopopiatul Făget, întâlnindu-se cu autoritățile locale în vederea rezolvării unor probleme administrative.

5 februarie 2023
A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Timișoara Blașcovici, din protopopiatul Timișoara I, rostind cuvântul de învățătură.

6 februarie 2023
A vizitat parohia Stachinez, din protopopiatul Sânnicolau Mare, în vederea rezolvării unei probleme patrimoniale.

8 februarie 2023
A luat parte la lucrările ședinței Adunării Naționale Bisericești, desfășurate la Palatul Patriarhiei din București.

9 februarie 2023
A luat parte la ședința de lucru a Sfântului Sinod, desfășurată la Palatul Patriarhiei din București.

12 februarie 2023
A oficiat Sfânta Liturghie la biserica cu hramul „Adormirea Maicii Domnului", din Lugoj, rostind cuvântul de învățătură.

13 februarie 2023
A primit pe domnul ec. dr. Florin Popovici, directorul Curții de Conturi din România, filiala Timiș;
A efectuat o vizită de lucru la Centrul eparhial, al Arhiepiscopiei Aradului;
La invitația Excelenței Sale, Domnul Vladan Tadici, Consulul Republicii Serbia la Timișoara, a participat în Sala Palatului Episcopiei Sârbe din Timișoara, la evenimentul dedicat Zilei Naționale a Republicii Serbia.

14 februarie 2023
A primit pe doamna prof. univ. dr. Panaitescu Carmen, de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș", din Timișoara;
A primit pe domnul dr. ing. Sorin Supuran, director general Maracana-Grup, Timiș;
A primit pe domnul Alin Bîtea, din Timișoara.

15 februarie 2023
A primit pe preotul paroh Vasilică Mutașcu, de la parohia Covaci, din protopopiatul Timișoara II;
A primit pe protosinghelul Matei Buliga, de la mănăstirea Dobrești, din protopopiatul Lugoj;
A efectuat o vizită de lucru la Oficiul protopopesc Făget.

16 februarie 2023
A primit pe preotul dr. Daniel Alic, de la parohia Timișoara Sf. Ilie Fabric, din protopopiatul Timișoara II;
A efectuat o vizită la primăria din Giera, pentru rezolvarea unor probleme administrative;
A primit pe preotul paroh Sebastian Drăgan, de la parohia Mâtnicu Mic, din protopopiatul Făget.

17 februarie 2023
A primit pe domnul prof. univ. dr. ing. Marius Moșoarcă, respectiv pe domnul prof. univ. dr. ing. Marin Marin, de la Universitatea Politehnica din Timișoara;
A participat la ceremonia de deschidere a evenimentului „Timișoara 2023 - Capitală Europeană a Culturii", desfășurat la Palatul Culturii din Timișoara.

18 februarie 2023
A primit la reședința mitropolitană pe Excelența Sa, Dl. Issam Masalha – Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar, al Statului Palestinian la București;
La orele prânzului, în cripta ierarhilor, din subsolul altarului catedralei mitropolitane, a săvârșit slujba de parastas pentru primul Arhiepiscop și Mitropolit al Banatului, vrednicul de pomenire Vasile Lazarescu.

19 februarie 2023
A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Jena, din protopopiatul Lugoj, rostind cuvântul de învățătură.

25 februarie 2023
A primit pe preotul conf. univ. dr. Constantin Jinga, respectiv preotul lector univ. dr. Marius Florescu, de la Facultatea de Teologie din Timișoara.

26 februarie 2023
A oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură.

27 februarie 2023
A vizitat parohia Balinț, din protopopiatul Lugoj, respectiv parohia Răchita, localități afectate de inundații;
A primit pe domnul conf. univ. dr. Caludiu Arieșan, de la Universitatea de Vest din Timișoara;
A primit pe preotul Cristian Păiș, protopopul Oficiului protopopesc Timișoara II.

28 februarie 2023
A primit pe preotul paroh Cătălin Goia, de la parohia Timișoara Zona Câmpului, din protopopiatul Timișoara II;
A primit pe preotul Ioan Doț, de la parohia Obad, din protopopiatul Deta;
A primit pe domnul ing. Călin Costinaș, director Profi România;
A primit pe preotul paroh Caius Andrașoni, de la parohia Ghiroda Veche din protopopiatul Timișoara II;
A primit pe domnul prof. univ. dr. Dorel Săndesc, directorul Spitalului Clinic Județean de Urgență „Pius Brânzeu" din Timișoara.

A consemnat preotul Marius Sfercoci,
inspector eparhial